

1-1-1969

Kārawān, v. 001, no. 152-302, 273

Abdul Haq Waleh

Ṣābahuddiṅ Kushkakī

Follow this and additional works at: <https://digitalcommons.unomaha.edu/karawan>

 Part of the [Asian History Commons](#)

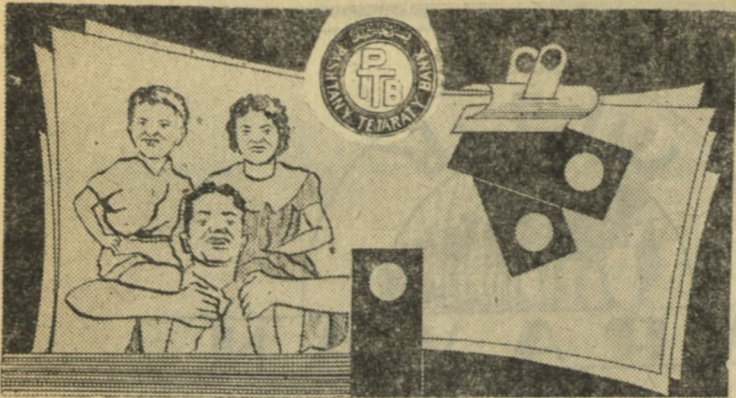
Recommended Citation

Waleh, Abdul Haq and Kushkakī, Ṣābahuddiṅ, "Kārawān, v. 001, no. 152-302, 273" (1969). *Kārawān*. 340.
<https://digitalcommons.unomaha.edu/karawan/340>

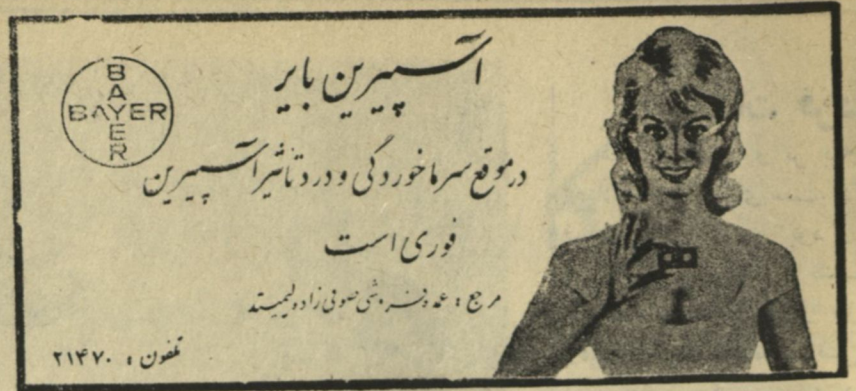
This Book is brought to you for free and open access by the Digitized Newspaper Archives at DigitalCommons@UNO. It has been accepted for inclusion in Kārawān by an authorized administrator of DigitalCommons@UNO. For more information, please contact unodigitalcommons@unomaha.edu.

کاروان

آسپرین بایر
در موقع سرماخوردگی و دردتاثير آسپرین
فوری است
مرج و عجمه شیمی سونی زاده لیسند
تلفون ۲۱۴۷۰

که خپله معنوی او ما دی گټه ساتی پښتنی تجارتی بانک ته لار شی

د اگست ۱۴ - ۱۹۶۹

د جمادی الاخر ۱۳۸۹

پنجشنبه د ۲۳ - ۱۳۴۸

لمری کال ۲۷۴ گڼه

هو تل انتر کانتی نن تل کابل برو ز ۱۸ سنبله افتتاح می شود

جنت خان غر وال رئیس پښتنی تجارتی بانک و رئیس شرکت میلمه پال (شخص سوم از طرف چپ) به نمایندگان جراید در رستوران نور سمان (هوتل انتر کانتی) تو ضیحات میدهد.

هو تل انتر کانتی نن تل کابل که تعمیر در حدود هشتصد نفر افغان نخستین مهمانخانه دو صد اطاقه در امور فنی تر بیه گردیده اکنون در افغانستان میباشد بتاريخ ۱۸ تقریباً تمام امور بسته کاری و سنبله اسمال رسماً افتتاح خواهد انجام میدهند.

هو تل آما ده است سر از ۲۵ این هو تل که از طرف شرکت اسد مهمان بپذیرد. برای اینکه از میلمه پال به همکاری کمپنی های مهمان در اطاقها و رستوران انتر کانتی نن تل و پان امر یکس پذیرائی خوب شود، کمپنی انتر-ساخته شده در منزل اول برای کانتی نن تل یک منیجر لایق را از عرضه تو لیدات وطن هشت مغازه بیروت برای نظارت عمومی به کابل فرستاده است.

تسهیلات هو تل عبارت اند از: الخیقه به نماینده کاروان اظهار یک حوض آببازی سر کشاده در داشت که تمام آشپزها و پیشخدمت جنوب شرق عمارت یک اطاق هاداً خلی بوده سه نفر را به ارو پا کنفرانس، یک آشپزخانه مکمل با ۷ نفر را به پاکستان برای تمرین سیزده سردخانه، سه رستوران فرستاده اند و در نظر دارند در آینده وبار، یک دوی خانه عصری ویک ده نفر دیگر را نیز بهمین مقصد به دکان سمنانی برای مردان و یک هو تنهای خارج بفرستند.

آرا یشگاه برای خانها .
در تهیه فرش و طرف هو تل تا تلفون مستقیم و یک سو چپو رد جا یشگاه امکان داشته از مواو سه صد لینه دارد و چندین اتاق آن و مصنوعات داخلی استفاده شده تا حال ریز رو شده است.

چنانچه چلم های ساخت استرالیا رستورانهای هو تل بنام پامیر، نوزستان و با میان موسوم است. مصارف مجموعی هو تل به ۵۰۰ و در رستوران با میان منظره بامیان ملیون افغانی بالغ میگردد. در خلال در دیوار بر جسته کار شده است.

سیملاب در پغمان خساره وارد کرده است

ب ساعت ۴:۴۵ دقیقه بعد از ظهر دیروز در پغمان با ران شدیدی بارید که در اثر آن از دره سیل سران زیر گردید.

قرار معلوم سیملاب سه نفر را در مسیر خود غلطانید اما بکمه مر دم از هلاک نجات یافتند.

دوخته سیملاب تا خواجه مسافر رسیده و به یک عده از مردم در نزدیکی مسیر سیل خساراتی وارد گردیده است.

ملك حسين به جلب حمایت سران کشور های عربی تلاش می کند

عمان ۲۳ اسد:

محافل مطلع در عمان اظهار نمودند که تجمع سران کشورهای عربی در جهت مقابله با سران نیل هدف عمده خط مشی حکومت جدید اردن میباشد.

در نامه ملک حسین عنوانی طلحونی که بموجب آن وی مامور تشکیل کابینه جدید اردن شده است گفته شده که قرار است ملک حسین پادشاه اردن به منظور جلب حمایت از انعقاد یک کنفرانس جدید کشورهای عربی به مسافرت بعضی کشورهای عربی بپردازد.

تصمیم بر این مسافرت نشان میدهد که فرصت برای حل مسأله امت آمیز بحرانیهای شرق میانه روز بروز ضعیفتر شده و این امر با عملی نکردن فیصله های شورای امنیت موسسه ملل متحد از جانب اسرائیل حتمی میباشد.

بهجت طلحونی همچنان تذکر داد که وقعی نگذاشتن اسرائیل به تصاویر شوای امنیت ملل متحد برای حل اختلافات و منازعات شرق میانه ایجاد می کند و روش از یابی سیاسی اردن در قبال این بحران تغییر نماید.

اجلاس دوره ۱۲۵ مشرانو جرگه بیایان رسید مجلس دیروزی پر کارترین جلسه این دوره بود

از موا فقتنا مه کلتوری بین افغانستان و فرانسه.

عده از سنا تو ران در اهمیت این عده از سنا تو ران به افغانستان موا فقتنا مه و مقام آن به افغانستان مخصوصاً در قسمت تحصیلات عالی حرف زدند. در بین بیانات از سابقه موا فقتنا مه های فرهنگی و منافع آن در قسمت تعلیم و تربیه یاد آوری شد.

این موا فقت نامه نیز با کثرت آرا تصویب شد.

سرعت و مقدار فعالیت دیروز مشرانو جرگه حتی یکی از ساتوران را متعجب ساخت.

مجلس عمومی دیروز دوره ۱۲ تقنینیه بعد از بیانیة اختتامیه و خواندن چند آیه قرآن کریم از طرف سناتور کاموی خاتمه یافت.

سنا تو ران ساعت ۱۲:۱۰ بطرف ریاست شهر سازی کانالیزاسیون شهر کابل را موازی با پروگرام آب آن تنظیم می کند

ریاست شهر سازی کانالیزاسیون شهر کابل را موازی با پروگرام آب آن تنظیم می کند

و سعت شهر در پلان تفصیلی مساحات انکشافی طوری ترتیب گردیده و تا نفوس بیشتر در مساحت کمتر متمرکز گردد یعنی در پلان بیشتر حوبلی و خانه های خرد در نظر گرفته شده است و در مساحات مربوط یک اندازه زمین مکفی برای ابار تمان پیش بینی گردیده است که مردم با ید متدرجا به زندگی ابار تمان که با طرز حیات مامطابقت داشته باشد آشنا شوند و هم از کلانی شهر حتی اوسع جلوگیری شده بتواند لیکن کابل یاد آوری میداند که باز دیاد نفوس و مهاجرت مردم از دهات، بیشتر نباید توقع داشت تا شهر در چوکات قدیم نگاه شود. شهر نظر به احتیاج کلان شدنی است. تنها چیزی که ما باید انجام دهیم اینست که این وسعت حتی الامکان روی تقاضا و پلان بصورت منسجم صورت گیرد.

باساس پالیسی معین در ریاست پلان سازی نقشه های منازل به معیار و قیمت معین ترتیب گردیده که ضرورتندان هر وقتی بخوانند میتوانند در بدل ۱۵۰ افغانی نقشه مربوط را اخذ و به اعمار منازل شان اقدام نمایند.

خانه های ارزان چون قسمت اعظم اهلای شهر کابل و دیگر ولایات را مردم کم عاید تشکیل میدهند لهذا طرح پروگرام خانه سازی از ران قیمت از جمله پالیسی ریاست عمومی شهر سازی و خانه سازی بشمار رفته و انجیران رهنگائی لازمه شده اند.

در قسمت سایر شهرهای افغانستان چون احتیاج به سرپناه نسبت به کابل کمتر و تقاضای محجود است با ساس در خواست و احتیاج بنابر لایحه نقشه تفصیلی یک قسمت شهر تکمیل و برایشان سپرده شده است که خط اندازی آن نیز از طرف شهر سازی صورت گرفته و در تطبیق آن بنابر لایحه و خانه سازی بشمار رفته و انجیران رهنگائی لازمه شده اند.

در پلان بصورت منسجم صورت گیرد. با ساس پالیسی معین در ریاست پلان سازی نقشه های منازل به معیار و قیمت معین ترتیب گردیده که ضرورتندان هر وقتی بخوانند میتوانند در بدل ۱۵۰ افغانی نقشه مربوط را اخذ و به اعمار منازل شان اقدام نمایند.

خانه های ارزان چون قسمت اعظم اهلای شهر کابل و دیگر ولایات را مردم کم عاید تشکیل میدهند لهذا طرح پروگرام خانه سازی از ران قیمت از جمله پالیسی ریاست عمومی شهر سازی و خانه سازی بشمار رفته و انجیران رهنگائی لازمه شده اند.

در پلان بصورت منسجم صورت گیرد. با ساس پالیسی معین در ریاست پلان سازی نقشه های منازل به معیار و قیمت معین ترتیب گردیده که ضرورتندان هر وقتی بخوانند میتوانند در بدل ۱۵۰ افغانی نقشه مربوط را اخذ و به اعمار منازل شان اقدام نمایند.

آخرین ماه آ چند عبارت بود

آخرین مجلس عمومی مشرانو جرگه یکی از پر کارترین جلسات آن در جریان دوره دوازدهم تقنینیه بود.

درین جلسه که بریاست سناتور عبدالهادی داوی دایر شده بود علاوه بر مطالعه مکتوب انتقادیه روزنامه کاروان را جمع به نشر خبر قانون احزاب، فیصله هائی در مورد شهر سازی، نان و آرد صادر کرده یک قرار داد قرضه ترا نریت ویک معا عده کلتوری امضا گردید.

در مکتوبی که قبل از آغاز جلسه توسط منشی مجلس سنا تور محمد هاشم واسوخت عنوانی روزنامه کاروان قرائت گردید.

سنا تو ران نشر خبر کو تاه قانون احزاب را تعدیل شده و غیر واقعی خواندند. این مکتوب برای نشر بروز نامه از سال خوا ده شد که محتوی معلومات قانون در مورد تعدیل فقره ۳ ماده ۷۶ قانون احزاب میباشد.

بعد از افتتاح مجلس مکتوبی قرائت شد که طی آن را جمع به قلم آرد بوجی ها، بهتر ساختن جنسیت آرد و پختن نان طاقه همدانی به حکومت داده شده.

این مکتوب توسط یک هیات سه نفری سناتوران تسوید گردیده بود که در مجلس عمومی روزیکشنبه انتخاب شده بودند.

سنا تورمیر محمد شاه صدیقان نادر علی جاغوری و محمد هاشم مجددی علاوه بر تسوید مکتوب متذکره یک مکتوب دیگر را هم تسوید کرده بودند که طی آن از حکومت خواسته شده با شرایط هائی مانند مکرو ریون که با شرایط کلتوری و عنعنوی افغانستان موافقت ندارد دیگر تعمیر نشود. کابل ازین بیشتر توسعه نیافته و مراکز ولایات جدید تشکیل بیشتر مورد توجه قرار بگیرد. این دو مکتوب بعد از یک سلسله مباحثات از طرف اکثریت مجلس پذیرفته و تصویب شد.

در مورد قرار داد ترا نریت بین افغانستان و جمهوری ترکیه نیز مصوبه و لسی جرگه تأیید شد. سناتوران در باره اهمیت این قرار داد و مفید بودن آن برای افغانستان و ممالک همجوار بیانیه هائی ایراد کردند.

قرار داد قرضه اتحاد شوروی برای ساختن یک شفاخانه چهارصد بستری عسکری نیز با هیچ مخالفتی بر نخورد. این قرضه در ظرف سی سال و بعد از هشت سال معا فیت دوباره پرداخته خواهد شد.

آخرین ماه آ چند عبارت بود

قرار داد قرضه اتحاد شوروی برای ساختن یک شفاخانه چهارصد بستری عسکری نیز با هیچ مخالفتی بر نخورد. این قرضه در ظرف سی سال و بعد از هشت سال معا فیت دوباره پرداخته خواهد شد.

آخرین ماه آ چند عبارت بود

آخرین ماه آ چند عبارت بود

تصادم شدیدی بین قوای چین و شوروی در سنگیانگ صورت گرفت

اتحاد شوروی و جمهوری مردم چین تشر گردیده است بر می آید که این تصادم در نوع خود شدیدی ترین میباشد که در سرحدات آن دو کشور اخیراً صورت گرفته. آخرین تصادمیکه در منطقه سنگیانگ بین محافظین سرحدات چین و اتحاد شوروی صورت گرفته بود در ماه جون گذشته بود. از خبر هائیکه از هر دو طرف سنگیانگ و لایتی است که دران جنگ هنوز هم بین قوای طرفین خود را مورد آزار می دهد. چین طی ابلاغیه دیروز گفت در تصادم اخیر اتحاد شوروی و د هلیکو پتر، ۱۲ تانک و مو تر زره داخل خاک چین گردیده و اتحاد شوروی پوش را نیز بکار برد. تصادم اخیر بین دو کشور (بقیه در صفحه ۶)

یکنگ - مسکو ۲۳ اسد:

قشون اتحاد شوروی و جمهوری مردم چین دیروز در مناطق سرحدات آن دو کشور واقع و لایت سنگیانگ باهم تصادم نمودند. از راپور ها یشکه از طرف مقامات

عندالاحتیاج نقشه های لازم تعمیراتی نیز بدسترس شان قرار داده شده است.

اعمار یک تعداد منازل ارزان قیمت در ولایات نیز جزو پالیسی ما می باشد و هر وقت منع بولی میسر شد در مراکز مهم کشور یک تعداد از این خانه ها اعمار خواهد گردید.

بقیه در شماره آینده تقدیم میشود

CARAVAN

روز ملی پاکستان

پاکستان امروز بیست و دومین سالگرد تأسیس خود را تجلیل میکند. ما برای مردم دوست و برادر خود در پاکستان بهترین تبریکات و تمنیات خود را تقدیم داشته و به حیث نمونه حسن نیت مردم افغانستان در برابر برادران پاکستانی خود دینک طبق موافق که با سقارت پاکستان در کابل بعمل آمده است ضمیمه ۲ صفحه ای را با شما ره امروز تقدیم می‌داریم، که در آن نظری به ترقیات و پیشرفت های پاکستان از بدو تا سیس آننداخته شده است.

افغانستان و پاکستان در یک منطقه جهان واقع بوده و به همین اساس در روابط تاریخی درشته های دینی و ثقافتی هستند و اختلاف شان بر مسئله پشتونستان حل میگردد یک دوره جدید همکاری و دوستی بین آنها آغاز خواهد شد.

مسئله پشتونستان مسئله نیست که ملت افغانستان آنرا فراموش کرده بتوانند. اکنون باید نزد خود عمای پاکستانی واضح شده باشد که این مسئله زده تخیل یک دسته با یک حکومت خاص درین کشور نبوده که چکترین سهل انگاری در قسمت پیروی از سیاست اعلام شده و ملی افغانستان مورد بازخواست شدید ملت قرار گرفته است.

در طول سال که در پاکستان گذشت یک سلسله وقایع مهم و بیسابقه در تاریخ آن کشور رونما گردید که در آن حکومت محمد ایوب خان از بین رفته و تأییدم آن کشور در تحت حکومت نظامی بسر میرد.

در زمهره تقاضای سیاسی که در ظرف ده ماه در پاکستان و مناطق اشغالی پشتونستان صورت میگیرد یکی هم از بین رفتن یک یونیت است که در زمان تصدی ایوب خان رویکار آمد، آزادی داخلی مناطق اشغالی پشتونستان نیز سلب گردیده اداره آن بدست حکومت قرار گرفت.

اگر اقدام محمد یحیی خان رئیس جمهور پاکستان مبنی بر انحلال ریاست های دیر، سوات و چترال مورد استقبال عمای پشتونستان قرار گرفت، علت عمده آن این بود که آنها موجودیت این سه ریاست را در یک واحد جداگانه یعنی پشتونستان مفید تلقی میکنند و نمیخواهند که در چنین واحد چنان واحد هائی موجود باشد که در طرز اداره و انکشاف پشتونستان به حیث یک کل محل واقع نه گردد.

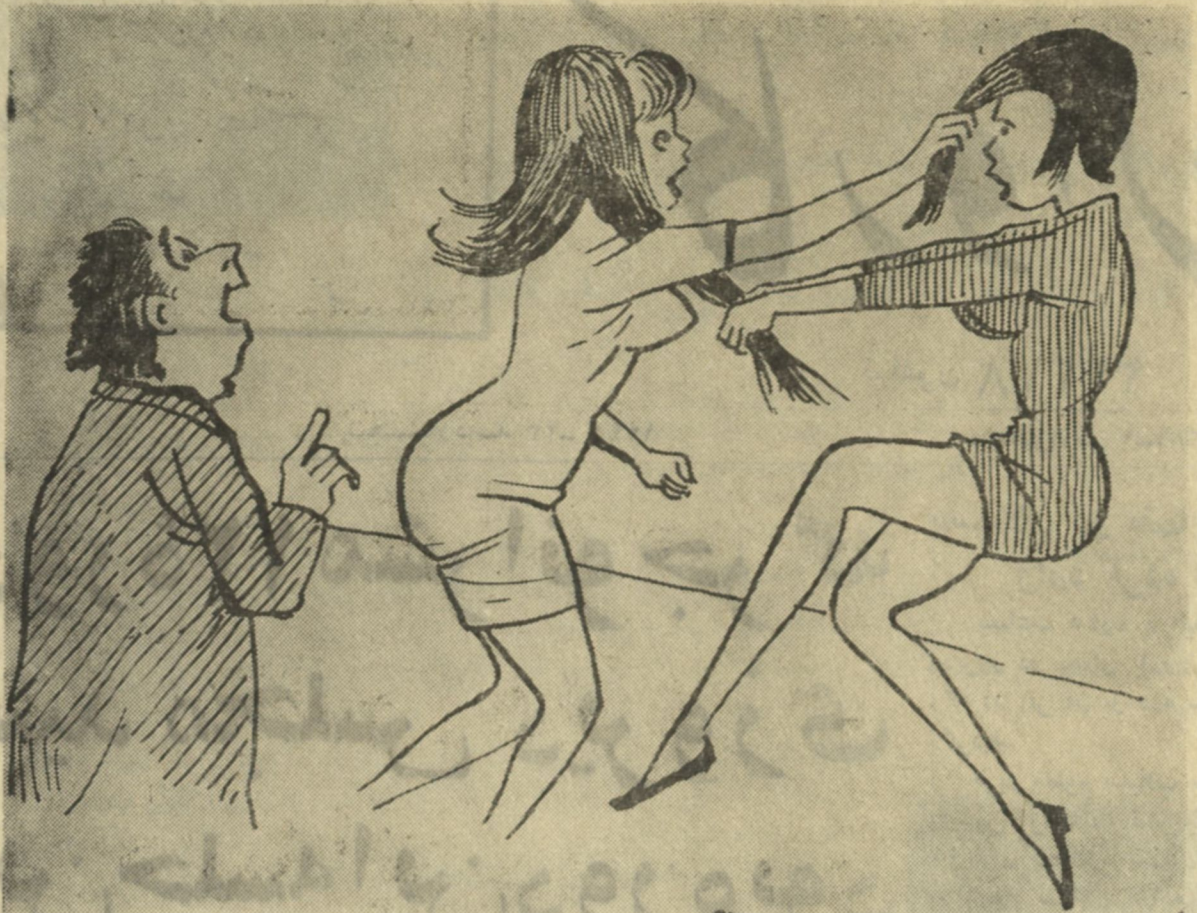
بلی مسئله پشتونستان باید به اساس حق و عدالت حل گردد و به تأسی از نظریات مردم و زعمای پشتونستان در هم شکستادن یک یونیت در پاکستان غریب یک مرحله حل این موضوع پیدا شته میشود. بغیر از این ما همواره دو سنی پاکستان را خواسته ایم. با وجودیکه یکبار دیگر درین اواخر در مطبوعات پاکستان مشاهده میشود که علیه افغانستان نشرات سوء بعمل می آید، ما از پرسننپ اصلی خود که عبارت از کسب دوستی و اعتماد برادران پاکستانی ما است نبا بد متصرف گردیم. ما هنوز هم باید سعی و زحمات را برای مسئله پشتونستان در در چوکات چنین یک تقاضا هم در حل ایجاد گردد.

ملت پاکستان در طی ۲۲ سال اخیر در شقوق مختلف حیاتی به ترقیات قابل ملاحظه نایل گردیده است ما در حالیکه ترقیات و پیشرفت های مزید آنها را تمنا داریم آرزو مندیم که روزی فرارسد تا کشور های اسلامی افغانستان و پاکستان بدون موجودیت کدام اختلاف همکاری ها و روابط شانرا توسعه بخشند. تا جائیکه به مردم افغانستان ارتباط دارد چنین یک نیت موجود است و امید داریم زعامت جدید پاکستان سهم خود را درین مورد ایفا کند و در حل یکا نه مسئله مورد اختلاف دو کشور قدمی بطرف جلو فرانه.

ما سقانه بسیاری از شمهریان از و جابب خود اطلاع کافی ندارند یا آنرا اجمال میکنند چنانچه در بعضی قسمت های شهر، حتی در شهر نو که ساکنان آن مردم فهمیده و تعلیم یافته می باشد، در روز روشن که هر کس در حرکت است یک عده اشخاص قالیین و قالینچه های خود را بالای سر ک قیر توسط جوانی ها می تکانند. در پراگراف اخیر فرستنده عکس نمایا غلی فیاض معرفی شده و تأثر خود را در باره این وضع و انمود کرده است.

اینکه مردم ما از هر نقطه شمهر که باشند (چه از شمهر نو و چه از شمهر کهنه) بعضاً از جابب خود در مقابل مردم اطلاع کافی ندارند، درین نوشته موضوع بحث من نیست، بلکه روح مطلب درین جاست که «حتی» قبل از شمهرنو ذکر شده و در ذهن خواننده چنین معنی میدهد که در شمهر ما تنها مردم شمهرنو تعلیم یافته و فهمیده اند و بس. در حالیکه اگر تاریخ و طن خود را ورق بزنیم دیده میتوانیم که اکثر علما، نویسندگان، شعرا و حتی بهترین کسه و اهل حرفه از همین شمهر کهنه ما بر خاسته اند و اکنون نیز دیده میتوانیم که با وجود خرابی وضع اقتصادی و صحنی که در یک حویلی کوچک چندین قایل میل سکونت دارند تعداد تعلیم یافته گان نسبت به کارته ها و شمهرنو که در آن یک قایل کوچک در یک حویلی زندگی میکند، خیلی زیاد است.

باید دانست که دا شتمن تعمیرات لوکس در یک منطقه و یا پوشیدن (بقیه در صفحه ۵)

از کمیادی بازی های مرد دو زنه !!!

دسیدنی به قلم

داستعمار خرگند بغاوت

کتاب شروع کپری او پولی زری برمتی به وخی و لی به تاسف سره باید و وایو چه دغه د نویی تمی او غبی اسری خای خالی و خوت خالی دیلار ده خه. خو اوس هم داسونو د خوندانو ده. مونر چه دیهود و او جنو بی افریقی د حکومت دی بنکاره بغاوت او سر کشی ته او گورونو حیران شو چه دامنیت دشورا به قاطع فیصلو باندی چه سترگی پییری او خاوری پری اوپی نو به نری کنبی به لابل کوم قوت وی چه دبشریت دغلیما نو مخه به ونیسی او دوی به دحق منلو ته مجبوره کاندی. خکه به نری کنبی داستعماری لنبکرو دی روان یر غل او دیو نو دمنشور نه دزور گیرو خلاف زری داخبره به داکه او بشودله چه دنیا سره ددی چه دملگرو ملتو نو شل کلن بیرغ بی به سرباندی ربیری بیا هم حکمروایی داسو نو د خاوندانو ده اوچه خنکه بی خونه وی هغه شان د خیل هوس نیلی زغلو ی او دقو مو نه به سرونو باندی ورخیزی. دظلمه دنیا خوشحاله وه او به دی خبره بی مری کنبی لاری تیریدی چه اوس به که خدای کول دملگرو ملتو نو جهانی قدرت د امپریالستانو سد سرله راوئی او دغه مست خونی هاتی به گونه کاندی همدارنگ د قو مو نو هینکه تمه وه چه دبین المللی وکرو به زرگو نو خلک بی قتل کره او دغرو کبی زر خیزه سیمی بی د خیتی نه لاندی و یستلی به دغه وخت کنبی دامنیت شور ا فیصله وکره چه یهودی دغر بو داشغال شوشورب خونه وخی او خیلی لنبکری دی بیر ته د جگری دوخت نه بخوانی خایو نو ته شاته کاندی دادی ددغی فیصلی روغ یو کمال وشو چه یهود وبری خاوری اپو لی دی او ملتو ته بی تیازندی مگر عجبه خو لا دا ده چه کله به ملگرو ملتو نو دی چه د مظلومی دنیا گومان یسی دیو نو به نسبت یقین ته رسو لی دی او هر خوک ددغو شورا هلو به بنا وایی چه دا خبره حقیقت لری چه اوس دمو بری په زور شنیری خلک وشی چه داستعمار دخیمی دا او زده تنابونه چه یو سربیی به جنوبی افریقا بل بی به منخی آسیا بل به جنوبی شرق آسیا او لابل (بانی به شمهر مخ کنبی)

کتاب شروع کپری او پولی زری برمتی به وخی و لی به تاسف سره باید و وایو چه دغه د نویی تمی او غبی اسری خای خالی و خوت خالی دیلار ده خه. خو اوس هم داسونو د خوندانو ده. مونر چه دیهود و او جنو بی افریقی د حکومت دی بنکاره بغاوت او سر کشی ته او گورونو حیران شو چه دامنیت دشورا به قاطع فیصلو باندی چه سترگی پییری او خاوری پری اوپی نو به نری کنبی به لابل کوم قوت وی چه دبشریت دغلیما نو مخه به ونیسی او دوی به دحق منلو ته مجبوره کاندی. خکه به نری کنبی داستعماری لنبکرو دی روان یر غل او دیو نو دمنشور نه دزور گیرو خلاف زری داخبره به داکه او بشودله چه دنیا سره ددی چه دملگرو ملتو نو شل کلن بیرغ بی به سرباندی ربیری بیا هم حکمروایی داسو نو د خاوندانو ده اوچه خنکه بی خونه وی هغه شان د خیل هوس نیلی زغلو ی او دقو مو نه به سرونو باندی ورخیزی. دظلمه دنیا خوشحاله وه او به دی خبره بی مری کنبی لاری تیریدی چه اوس به که خدای کول دملگرو ملتو نو جهانی قدرت د امپریالستانو سد سرله راوئی او دغه مست خونی هاتی به گونه کاندی همدارنگ د قو مو نو هینکه تمه وه چه دبین المللی وکرو به زرگو نو خلک بی قتل کره او دغرو کبی زر خیزه سیمی بی د خیتی نه لاندی و یستلی به دغه وخت کنبی دامنیت شور ا فیصله وکره چه یهودی دغر بو داشغال شوشورب خونه وخی او خیلی لنبکری دی بیر ته د جگری دوخت نه بخوانی خایو نو ته شاته کاندی دادی ددغی فیصلی روغ یو کمال وشو چه یهود وبری خاوری اپو لی دی او ملتو ته بی تیازندی مگر عجبه خو لا دا ده چه کله به ملگرو ملتو نو دی چه د مظلومی دنیا گومان یسی دیو نو به نسبت یقین ته رسو لی دی او هر خوک ددغو شورا هلو به بنا وایی چه دا خبره حقیقت لری چه اوس دمو بری په زور شنیری خلک وشی چه داستعمار دخیمی دا او زده تنابونه چه یو سربیی به جنوبی افریقا بل بی به منخی آسیا بل به جنوبی شرق آسیا او لابل (بانی به شمهر مخ کنبی)

کتاب شروع کپری او پولی زری برمتی به وخی و لی به تاسف سره باید و وایو چه دغه د نویی تمی او غبی اسری خای خالی و خوت خالی دیلار ده خه. خو اوس هم داسونو د خوندانو ده. مونر چه دیهود و او جنو بی افریقی د حکومت دی بنکاره بغاوت او سر کشی ته او گورونو حیران شو چه دامنیت دشورا به قاطع فیصلو باندی چه سترگی پییری او خاوری پری اوپی نو به نری کنبی به لابل کوم قوت وی چه دبشریت دغلیما نو مخه به ونیسی او دوی به دحق منلو ته مجبوره کاندی. خکه به نری کنبی داستعماری لنبکرو دی روان یر غل او دیو نو دمنشور نه دزور گیرو خلاف زری داخبره به داکه او بشودله چه دنیا سره ددی چه دملگرو ملتو نو شل کلن بیرغ بی به سرباندی ربیری بیا هم حکمروایی داسو نو د خاوندانو ده اوچه خنکه بی خونه وی هغه شان د خیل هوس نیلی زغلو ی او دقو مو نه به سرونو باندی ورخیزی. دظلمه دنیا خوشحاله وه او به دی خبره بی مری کنبی لاری تیریدی چه اوس به که خدای کول دملگرو ملتو نو جهانی قدرت د امپریالستانو سد سرله راوئی او دغه مست خونی هاتی به گونه کاندی همدارنگ د قو مو نو هینکه تمه وه چه دبین المللی وکرو به زرگو نو خلک بی قتل کره او دغرو کبی زر خیزه سیمی بی د خیتی نه لاندی و یستلی به دغه وخت کنبی دامنیت شور ا فیصله وکره چه یهودی دغر بو داشغال شوشورب خونه وخی او خیلی لنبکری دی بیر ته د جگری دوخت نه بخوانی خایو نو ته شاته کاندی دادی ددغی فیصلی روغ یو کمال وشو چه یهود وبری خاوری اپو لی دی او ملتو ته بی تیازندی مگر عجبه خو لا دا ده چه کله به ملگرو ملتو نو دی چه د مظلومی دنیا گومان یسی دیو نو به نسبت یقین ته رسو لی دی او هر خوک ددغو شورا هلو به بنا وایی چه دا خبره حقیقت لری چه اوس دمو بری په زور شنیری خلک وشی چه داستعمار دخیمی دا او زده تنابونه چه یو سربیی به جنوبی افریقا بل بی به منخی آسیا بل به جنوبی شرق آسیا او لابل (بانی به شمهر مخ کنبی)

کتاب شروع کپری او پولی زری برمتی به وخی و لی به تاسف سره باید و وایو چه دغه د نویی تمی او غبی اسری خای خالی و خوت خالی دیلار ده خه. خو اوس هم داسونو د خوندانو ده. مونر چه دیهود و او جنو بی افریقی د حکومت دی بنکاره بغاوت او سر کشی ته او گورونو حیران شو چه دامنیت دشورا به قاطع فیصلو باندی چه سترگی پییری او خاوری پری اوپی نو به نری کنبی به لابل کوم قوت وی چه دبشریت دغلیما نو مخه به ونیسی او دوی به دحق منلو ته مجبوره کاندی. خکه به نری کنبی داستعماری لنبکرو دی روان یر غل او دیو نو دمنشور نه دزور گیرو خلاف زری داخبره به داکه او بشودله چه دنیا سره ددی چه دملگرو ملتو نو شل کلن بیرغ بی به سرباندی ربیری بیا هم حکمروایی داسو نو د خاوندانو ده اوچه خنکه بی خونه وی هغه شان د خیل هوس نیلی زغلو ی او دقو مو نه به سرونو باندی ورخیزی. دظلمه دنیا خوشحاله وه او به دی خبره بی مری کنبی لاری تیریدی چه اوس به که خدای کول دملگرو ملتو نو جهانی قدرت د امپریالستانو سد سرله راوئی او دغه مست خونی هاتی به گونه کاندی همدارنگ د قو مو نو هینکه تمه وه چه دبین المللی وکرو به زرگو نو خلک بی قتل کره او دغرو کبی زر خیزه سیمی بی د خیتی نه لاندی و یستلی به دغه وخت کنبی دامنیت شور ا فیصله وکره چه یهودی دغر بو داشغال شوشورب خونه وخی او خیلی لنبکری دی بیر ته د جگری دوخت نه بخوانی خایو نو ته شاته کاندی دادی ددغی فیصلی روغ یو کمال وشو چه یهود وبری خاوری اپو لی دی او ملتو ته بی تیازندی مگر عجبه خو لا دا ده چه کله به ملگرو ملتو نو دی چه د مظلومی دنیا گومان یسی دیو نو به نسبت یقین ته رسو لی دی او هر خوک ددغو شورا هلو به بنا وایی چه دا خبره حقیقت لری چه اوس دمو بری په زور شنیری خلک وشی چه داستعمار دخیمی دا او زده تنابونه چه یو سربیی به جنوبی افریقا بل بی به منخی آسیا بل به جنوبی شرق آسیا او لابل (بانی به شمهر مخ کنبی)

کتاب شروع کپری او پولی زری برمتی به وخی و لی به تاسف سره باید و وایو چه دغه د نویی تمی او غبی اسری خای خالی و خوت خالی دیلار ده خه. خو اوس هم داسونو د خوندانو ده. مونر چه دیهود و او جنو بی افریقی د حکومت دی بنکاره بغاوت او سر کشی ته او گورونو حیران شو چه دامنیت دشورا به قاطع فیصلو باندی چه سترگی پییری او خاوری پری اوپی نو به نری کنبی به لابل کوم قوت وی چه دبشریت دغلیما نو مخه به ونیسی او دوی به دحق منلو ته مجبوره کاندی. خکه به نری کنبی داستعماری لنبکرو دی روان یر غل او دیو نو دمنشور نه دزور گیرو خلاف زری داخبره به داکه او بشودله چه دنیا سره ددی چه دملگرو ملتو نو شل کلن بیرغ بی به سرباندی ربیری بیا هم حکمروایی داسو نو د خاوندانو ده اوچه خنکه بی خونه وی هغه شان د خیل هوس نیلی زغلو ی او دقو مو نه به سرونو باندی ورخیزی. دظلمه دنیا خوشحاله وه او به دی خبره بی مری کنبی لاری تیریدی چه اوس به که خدای کول دملگرو ملتو نو جهانی قدرت د امپریالستانو سد سرله راوئی او دغه مست خونی هاتی به گونه کاندی همدارنگ د قو مو نو هینکه تمه وه چه دبین المللی وکرو به زرگو نو خلک بی قتل کره او دغرو کبی زر خیزه سیمی بی د خیتی نه لاندی و یستلی به دغه وخت کنبی دامنیت شور ا فیصله وکره چه یهودی دغر بو داشغال شوشورب خونه وخی او خیلی لنبکری دی بیر ته د جگری دوخت نه بخوانی خایو نو ته شاته کاندی دادی ددغی فیصلی روغ یو کمال وشو چه یهود وبری خاوری اپو لی دی او ملتو ته بی تیازندی مگر عجبه خو لا دا ده چه کله به ملگرو ملتو نو دی چه د مظلومی دنیا گومان یسی دیو نو به نسبت یقین ته رسو لی دی او هر خوک ددغو شورا هلو به بنا وایی چه دا خبره حقیقت لری چه اوس دمو بری په زور شنیری خلک وشی چه داستعمار دخیمی دا او زده تنابونه چه یو سربیی به جنوبی افریقا بل بی به منخی آسیا بل به جنوبی شرق آسیا او لابل (بانی به شمهر مخ کنبی)

کتاب شروع کپری او پولی زری برمتی به وخی و لی به تاسف سره باید و وایو چه دغه د نویی تمی او غبی اسری خای خالی و خوت خالی دیلار ده خه. خو اوس هم داسونو د خوندانو ده. مونر چه دیهود و او جنو بی افریقی د حکومت دی بنکاره بغاوت او سر کشی ته او گورونو حیران شو چه دامنیت دشورا به قاطع فیصلو باندی چه سترگی پییری او خاوری پری اوپی نو به نری کنبی به لابل کوم قوت وی چه دبشریت دغلیما نو مخه به ونیسی او دوی به دحق منلو ته مجبوره کاندی. خکه به نری کنبی داستعماری لنبکرو دی روان یر غل او دیو نو دمنشور نه دزور گیرو خلاف زری داخبره به داکه او بشودله چه دنیا سره ددی چه دملگرو ملتو نو شل کلن بیرغ بی به سرباندی ربیری بیا هم حکمروایی داسو نو د خاوندانو ده اوچه خنکه بی خونه وی هغه شان د خیل هوس نیلی زغلو ی او دقو مو نه به سرونو باندی ورخیزی. دظلمه دنیا خوشحاله وه او به دی خبره بی مری کنبی لاری تیریدی چه اوس به که خدای کول دملگرو ملتو نو جهانی قدرت د امپریالستانو سد سرله راوئی او دغه مست خونی هاتی به گونه کاندی همدارنگ د قو مو نو هینکه تمه وه چه دبین المللی وکرو به زرگو نو خلک بی قتل کره او دغرو کبی زر خیزه سیمی بی د خیتی نه لاندی و یستلی به دغه وخت کنبی دامنیت شور ا فیصله وکره چه یهودی دغر بو داشغال شوشورب خونه وخی او خیلی لنبکری دی بیر ته د جگری دوخت نه بخوانی خایو نو ته شاته کاندی دادی ددغی فیصلی روغ یو کمال وشو چه یهود وبری خاوری اپو لی دی او ملتو ته بی تیازندی مگر عجبه خو لا دا ده چه کله به ملگرو ملتو نو دی چه د مظلومی دنیا گومان یسی دیو نو به نسبت یقین ته رسو لی دی او هر خوک ددغو شورا هلو به بنا وایی چه دا خبره حقیقت لری چه اوس دمو بری په زور شنیری خلک وشی چه داستعمار دخیمی دا او زده تنابونه چه یو سربیی به جنوبی افریقا بل بی به منخی آسیا بل به جنوبی شرق آسیا او لابل (بانی به شمهر مخ کنبی)

کتاب شروع کپری او پولی زری برمتی به وخی و لی به تاسف سره باید و وایو چه دغه د نویی تمی او غبی اسری خای خالی و خوت خالی دیلار ده خه. خو اوس هم داسونو د خوندانو ده. مونر چه دیهود و او جنو بی افریقی د حکومت دی بنکاره بغاوت او سر کشی ته او گورونو حیران شو چه دامنیت دشورا به قاطع فیصلو باندی چه سترگی پییری او خاوری پری اوپی نو به نری کنبی به لابل کوم قوت وی چه دبشریت دغلیما نو مخه به ونیسی او دوی به دحق منلو ته مجبوره کاندی. خکه به نری کنبی داستعماری لنبکرو دی روان یر غل او دیو نو دمنشور نه دزور گیرو خلاف زری داخبره به داکه او بشودله چه دنیا سره ددی چه دملگرو ملتو نو شل کلن بیرغ بی به سرباندی ربیری بیا هم حکمروایی داسو نو د خاوندانو ده اوچه خنکه بی خونه وی هغه شان د خیل هوس نیلی زغلو ی او دقو مو نه به سرونو باندی ورخیزی. دظلمه دنیا خوشحاله وه او به دی خبره بی مری کنبی لاری تیریدی چه اوس به که خدای کول دملگرو ملتو نو جهانی قدرت د امپریالستانو سد سرله راوئی او دغه مست خونی هاتی به گونه کاندی همدارنگ د قو مو نو هینکه تمه وه چه دبین المللی وکرو به زرگو نو خلک بی قتل کره او دغرو کبی زر خیزه سیمی بی د خیتی نه لاندی و یستلی به دغه وخت کنبی دامنیت شور ا فیصله وکره چه یهودی دغر بو داشغال شوشورب خونه وخی او خیلی لنبکری دی بیر ته د جگری دوخت نه بخوانی خایو نو ته شاته کاندی دادی ددغی فیصلی روغ یو کمال وشو چه یهود وبری خاوری اپو لی دی او ملتو ته بی تیازندی مگر عجبه خو لا دا ده چه کله به ملگرو ملتو نو دی چه د مظلومی دنیا گومان یسی دیو نو به نسبت یقین ته رسو لی دی او هر خوک ددغو شورا هلو به بنا وایی چه دا خبره حقیقت لری چه اوس دمو بری په زور شنیری خلک وشی چه داستعمار دخیمی دا او زده تنابونه چه یو سربیی به جنوبی افریقا بل بی به منخی آسیا بل به جنوبی شرق آسیا او لابل (بانی به شمهر مخ کنبی)

اختلافات فردی
اساس تعلیم و تربیه مبنی بر اختلافات فردی است. اگر اختلافات فردی موجود نمی بود و انسان همه یکسان می آموختند و بی استعداد ها اختلافی وجود نمی داشت و همه از محیط زندگی کانی یکنواختی ها می گرفتند و در برابر عوامل محیطی یکسان عکس العمل از خود نشان میدادند کار مر بیار معلمان خیلی آسان می شد و در پرورش اطفال بیک نوع و سو به اهتمام نموده در پی جست و تلاش متد ها و اصول مختلف تدریس بر نمی آمدند و بسط طبیعت ها و استعداد و علایق مختلف انسانی نمی پر داختند. بکمال قاسف باید گفت انسان یک نوع احساس نمود در استعداد یکسان و ذوق و علا مساوی نمی باشند و نمیتوان طبیعت دو چیز طبیعی را یکسان عینا دارای عین صفات و همیز یافت.

در اثر مطالعات فیزیولوژی و بیولوژی که در یافته اند که نوع بشر و فرزند آدم در استعداد ها و ساختمان، عادات و طوایر مختلف میباشند و گاهی هم ازین قانون اختلافات فرس نمیتوانند مستثنی باشند مگر معانی پاشویه باشند و گاهی معانی کسانانی اند که از تخمه که بارور میشود بد و حصه تقسیم و از آن دو نو زاد بو جود می آید این نو زادان در رای خصوص جسمی یکسان باز می آیند، در عا کردار ذوق ها و علایق و انداز کار باهم مشابهت تام نمی دارند با شند و بلکه ازین لحاظ از هم متفاوت اند که اختلاف شان مشهود بوده و با آنکه از لحاظ و ساختمان جسمی مماثلت دارند میباشند اما از ناحیه عادات و شخصیت از هم میباشند.

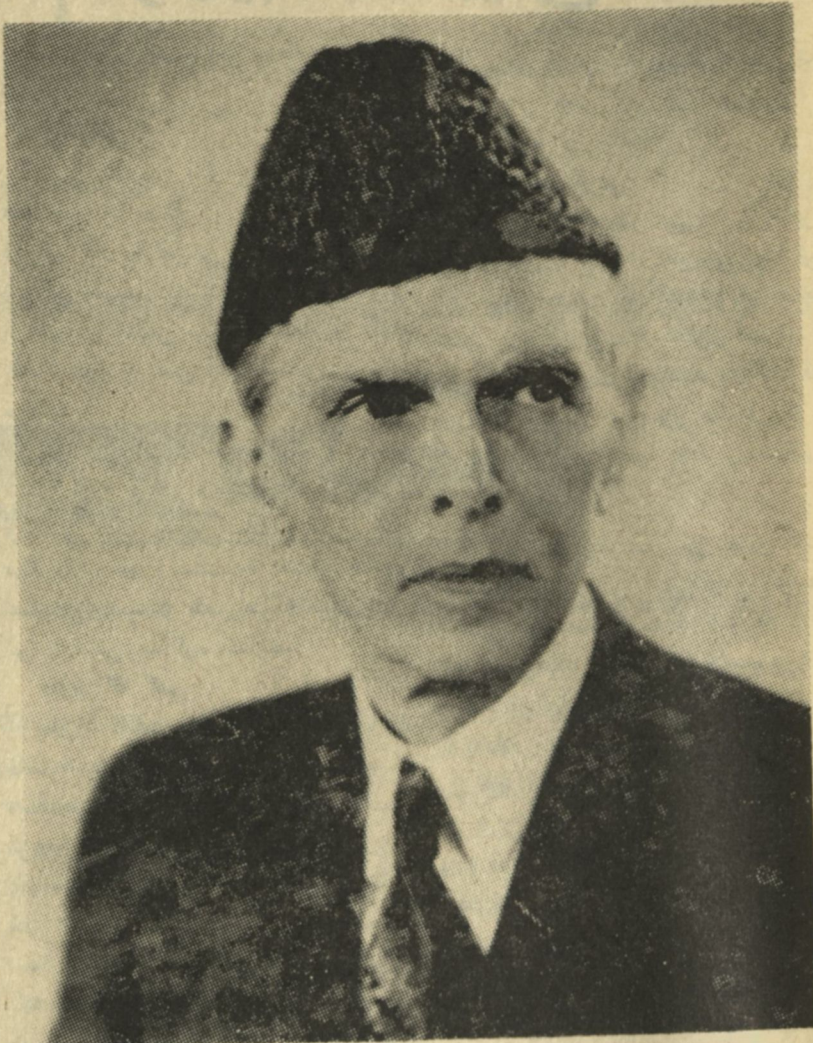
این حقیقت مسلم اختلافات فردی با آنکه زیر بنای تعلیم و تربیه میگذارد و لی کار مر بیان را مشکل میسازد. چه همین اصل که نمیتوان همه را یکسان تربی و یکنوع بار آورد و انتظار داشت که همه یک برابر بدرجات اعلا علمی نایل گردند و یک برابر یکسان فکر و کار کنند. پس طرخی ریخت که همه را بر استعداد آن تربیت کرد.

بنابران تحت عنوان اختلافات فردی بطور عموم علمای تربیه درجه اول تفا و تنها اختلافات قابلیت ها و ذکاوت را تحت مطالعات میدهند و بسطیات علم تحقیقات مقایسوی درین زمینه مینمایند و بالاخره بطرح و تن قوانین و اصل های قابلیت و ذکاوتی و مجاهدت مینمایند و (حد وسطی) را تشکیل میدهند همچنان تفا و تفاوت های علا دلجسی را تحت عنوان اختلافات فردی مورد بحث قرار میدهند بهمین تیره اختلافات انجام کار و قدرت و توانا عواملی که در آن مؤثر است و دیگر این بحث میباشند با اختلافات مزاج و خلق انسان و موضوع خیلی دلچسپ است و بحث اختلافات فردی قرار میگیرد و در این موضوعات را مقالات آینده مطرح بحث قرار و راجع به آن ها امید است معالفا نند گان تقدیم داریم.

کاروان

ضمیمه فوق العاده کاروان به مناسبت روز ملی پاکستان

قاید اعظم محمد علی جناح

پیام سفیر پاکستان

پاکستان ۲۲ سال قبل درین روز خجسته تاسیس گردید . مسلمانان نیم قاره تحت زعامت فعال قاید اعظم محمد علی جناح در راه نیل به هدف شان که عبارت از تاسیس یک وطن جداگانه بود مجاهدت ورزیدند تا در آن زندگی شانرا مطابق به استعداد و کاروایی های شان تنظیم بخشند .

پدر ملت محمد علی جناح ضمن شرح خطوط اساسی سیاست خارجی پاکستان چنین گفته بود:

« سیاست خارجی ما عبارت از دوستی و حسن نیت برای همه ملل جهان میباشد . مادر آرزوی طرح متجاوزانه علیه هیچ کشوری ملت نمی باشیم . در مسائل بین المللی معتقد به اصل صداقت و رویه عادلانه بوده و حاضریم در راه انکشاف صلح و سعادت بین ملل جهان حتی الوسع سهم بگیریم . پاکستان هیچ وقت از ابراز حمایت مادی و معنوی خود به مردم تحت شکنجه جهان و اصول مندرجه منشور ملل متحد روگردان نخواهد شد . »

پاکستان از همان وقت به این طرف از سیاست صلح پیروی نموده سعی کرده تا با همه کشورها و به خصوصاً همسایگان خود روابط دوستانه خود را انکشاف دهد .

بنا بران حکومت و مردم پاکستان همواره در راه ایجاد بهترین روابط ممکنه با افغانستان که با آن از زمانه قدیم روابط دینی ، ثقافتی و تاریخی داشته ایم ، سعی ورزیده اند .

خداوند معال ما را در راه بهبود زندگی و ترقی مردم هر دو کشور معاونت کند . آمین

حکیم محمد احسن ، اس، کیو، ای سفیر پاکستان در کابل .

نور نمای از قسمت زیبای شهر لاهور یکی از جاهای دیدنی پاکستان

پاکستان بیست و سه ساله شد

سد سیاسی که مانع بهتری روابط فراوان دارد . در شمال و غرب آن با هند میشود موافق نبوده است . هند ، در شرق آن بر ما ، در شرق هند وستان حاضر نیست تا در و غرب آن خلیج بنگال واقع مساله کشمیر با پاکستان مذاکره است .

کند جنگ با هند در ۱۹۶۵ مشغول پاکستان غربی بسیار قشنگ گردیده حملات قوای هند عقب زده بوده کوه های بلند و صحرا ها شد . طبق خواهش ملل متحد در ۳۶۹،۵۲۹ پاکستان شرقی و پاکستان غربی ۴۰۳ ، ۳۱۰ میل مگر هند هنوز از ترتیب و اخذ یک ربع رقبه دارد .

ریفراندوم در منطقه مورد مناقشه خود نفوس : قرار احصائیه ۱۹۶۵ تعداد نفوس پاکستان به ۱۱۲ ملیون و ۴۰۰ هزار نفر بالغ میشود . اسلام آباد پایتخت پاکستان غربی و داکه پایتخت پاکستان شرقی میباشد .

بنادر مهم : کراچی در پاکستان غربی و جیٹا گانگ و ما لئا در پاکستان شرقی .

شهر های مهم : در پاکستان غربی کراچی ، حیدرآباد ، لاهور و راولپنڈی و غیره در پاکستان شرقی داکه ، جیٹا گانگ ، سیلت ، کولنا و راج شاهی .

پاکستان شرقی دریا های بزرگ داشته دران باران فراوان میباشد و برنج و کف میروید . جنگلهای

انکشاف اقتصادی در آسیا میباشد . اصلاحات ارضی سیستم قوی فیدو دالی را از هم پاشیده زمینه را برای انکشاف معجز آسای زراعت فراهم نمود .

پاکستان نو تا سپس صنایع بسیار محدود داشت مگر امروز پاکستان در چندین رشته صنایع عمده دارد .

انکشاف حسن نیت و دوستی تقویه روابط نیک با ممالک جهان اساس سیاست خارجی پاکستان را تشکیل میدهد . پاکستان از حقوق آزادی و خود ارادیت تمام مردمان بدون تبعیض رنگ ، پوست ، نژاد و زبان همیشه پشتیبانی مینماید . سیاست خارجی پاکستان با همسایگان چون اتحاد شوروی ، چین ، برما ، ایران و دیگر ممالک از قبیل افغانستان و ممالک دیگر آسیائی و افریقائی بر اساس حسن تفاهت و دوستی استوار میباشد .

مساعی متواتر برای از بین بردن

نظری به انکشاف معارف پاکستان

پاکستان مانند تمام دول جدید و تشکیل آسیا و افریقا اهمیت تعلیم و تربیه را بدرستی درک نموده اما البته معارف انکشاف تدریجی را ایجاد میکند . یک مملکت جدید و تشکیل و مستقر باید تمام سویه های تعلیمی را انکشاف دهد تا قوه بشری آن تقویه یافته و هم سواد عمومیت پیدا کند . مگر انکشاف آن تمام سویه ها امکان پذیر نبوده فلذا یک اساس ترجیحی باید تعقیب شود . پاکستان فعلاً با لای انکشاف تخنیکی و حرفه و تعلیمات تخصصی توجه خود را تمرکز کرده است .

شرکت هوا پیمائی بین المللی پاکستان - کابل - افغانستان

هوا پیمائی بین المللی پاکستان پرواز های کافی جانب کراچی ، بنکاک ، کت مندو ، تهران ، بیروت ، استانبول ، جینوا ، روم ، فرانکفورت ، پاریس و لندن انجام میدهد .

هوا پیمائی بین المللی پاکستان برای حمل و نقل مسافری و اموال طیارات بزرگ بوینگ ۷۰۷ و ۷۲۰ را بکار انداخته و ساعات پرواز آن نهایت دقیق و سرویس آن عالی میباشد .

برای مسافرت و ریزرویشن لطفاً به خود دفتر هوا پیمائی بین المللی پاکستان در تعمیر پهنمتی تجارتی بانک ویا نزدیکترین ترمینال ایجنت آن مراجعه فرمائید .

شاگردان پوهنتون راج شاه پاکستان در حال تطبیقات

بین ۱۹۴۷-۵۷ مصارف تعلیمی پاکستان از یک فیصد تمام تولیدات ملی به ۱۰۲ فیصد تزیید یافت . مگر این مصارف تا ۱۹۶۴ بیشتر از دو چند گردید . البته مصارف صحی و تعلیمات کارگران در این جمله شامل نمیشد . اگر این مصارف نیز بالای آن علاوه شود دران صورت فیصدی آن به مراتب بلند میرود . همچنان مصارف سالانه دولت بیشتر از چهار چند زیاد گردیده در ۱۹۵۴ این مصارف دو صد ملیون روپیه و در ۱۹۶۷-۶۸ به انداز ۸۸۰ ملیون روپیه بوده است . در ۱۹۵۴-۶۲ بالای هر متعلم ۸۲ روپیه کدرا مصرف گردیده و در حدود ۱۰۷ ملیون متعلم وجود داشت .

تخصیص تعلیمی در طول سه پلان انکشافی تزیید قابل ملاحظه را نشان میداد . در پلان اول ۲۳۰ ملیون روپیه کدرا ، در پلان دوم ۱۱۰۰ ملیون کدرا و در پلان سوم ۲۳۴۷ ملیون کدرا .

از قام تخصیصه در پلان سوم که تعدیل گردیده قرار آتی است : **تعلیمات ابتدائی :**

اگر چه حکومت خیلی آرزو مند است تا تعلیمات ابتدائی برای همه میسر شود مگر منابع محدود مالی

پاکستان یک کتله جدید سیاسی میباشد مگر از نگاه قدامت ریشه تاریخی دارد . پاکستان مهد یکی از قدیمی ترین مدنیت هائی میباشد که بشر تا حال از آن آگاهی دارد . مدنیت اندوس که ۵۰۰۰ سال عمر دارد در پاکستان غربی واقع بود . شهر های بزرگ آن از قبیل موهنجو دارو و هره به ، از جمله شهر های بزرگ عصر خود بودند .

در حدود ۱۵۰۰ قبل از میلاد امپراطوری پارس تا این حوزه تمدید یافته بود و بعد سکندر کبیر در سنه ۳۲۶ قبل از میلاد عساکر خود را از طریق خیبر مشهور به این منطقه عبور داد و نفوذ یونان را قایم نمود .

با ظهور اسلام پاکستان جنوب غربی بتاريخ ۹۱۸ بعد از میلاد یکی از ولایات امپراطوری اسلام گردید دو قرن بعد اخلاف مسلمانان امروز نیم قاره هند برای شش قرن با لای پاکستان فرمانروائی نموده و نفوذ عالی و عمیق خود را بالای آرت و هنر ، کلتور و سیستم اداری آن باقی گذاشتند .

به این ترتیب پاکستان امروز گذشته را تمثیل میکند که بیش از ۵۰۰۰ سال قدامت دارد .

با انحطاط مغول ها ، انگلیس ها فرمانروای این منطقه گردیدند و برای یک قرن متواتر تسلط ایشان ادامه یافت . احیای مجدد اسلام در نیمه اول قرن بیستم تحت رهبری قاید اعظم محمد علی جناح آغاز گردید . مسلمانان هدف شانرا تاسیس یک دولت مستقل اعلام نمودند .

مجادله آزاد یخواهی مسلمانان بتاريخ ۱۴ اگست ۱۹۴۷ با تشکیل پاکستان خاتمه یافت .

بعد ترازیدی بزرگی بمیان آمد . بتاريخ ۱۱ سپتمبر ۱۹۴۸ محمد علی جناح که رهبری مجادلات آزادی خواهی را در لحظات غم و نا امید ی به عهده داشت ، وفات نمود .

با مرگ قاید اعظم محمد علی جناح مشکلات پاکستان بیشتر گردید .

ترازیدی دیگری بمیان آمد . یک قاتل دیوانه صدر اعظم پاکستان لیاقت علی خان را مورد حمله قرار داد و موصوف بتاريخ ۱۶ اکتوبر ۱۹۵۱ وفات کرد . وبا مرگ وی مرحله جدیدی در تاریخ پاکستان آغاز گردید . یک دوره نا مستقر سیاسی شروع شد . سیاستمداران پاکستان کوشیدند تا سیستم دیموکراسی پارلمانی را که در خاک شان معرفی شده بود تقویت بخشند .

در ماه اکتوبر ۱۹۵۸ برای اینکه وضع نامساعد سیاسی و خیم تر نشود ، رئیس جمهور آنوقت پاکستان اسکندر میرزا قانون اساسی را لغو نموده شورای رامنجل ساخته حکومت نظامی را اعلام نمود . اگر چه اعلام حکومت نظامی مردم را بیخود متعجب ساخت مگر زمانیکه محمد ایوب خان زمام امور را بتاريخ ۲۷ اکتوبر ۱۹۵۸ بدست گرفت ، مردم خوشبین شدند و ثبات سیاسی مجدداً برقرار گردید .

در قبال مجادلات دامنه دار سیاسی ایوب خان بتاريخ ۲۵ مارچ ۱۹۶۹ از عهده اش استعفی نمود و جنرال یحیی خان عوض وی زمام حکومت را بحیث رئیس جمهور قبولدار شد .

پاکستان امروز بهترین نمونه

نظری به توریزم پاکستان

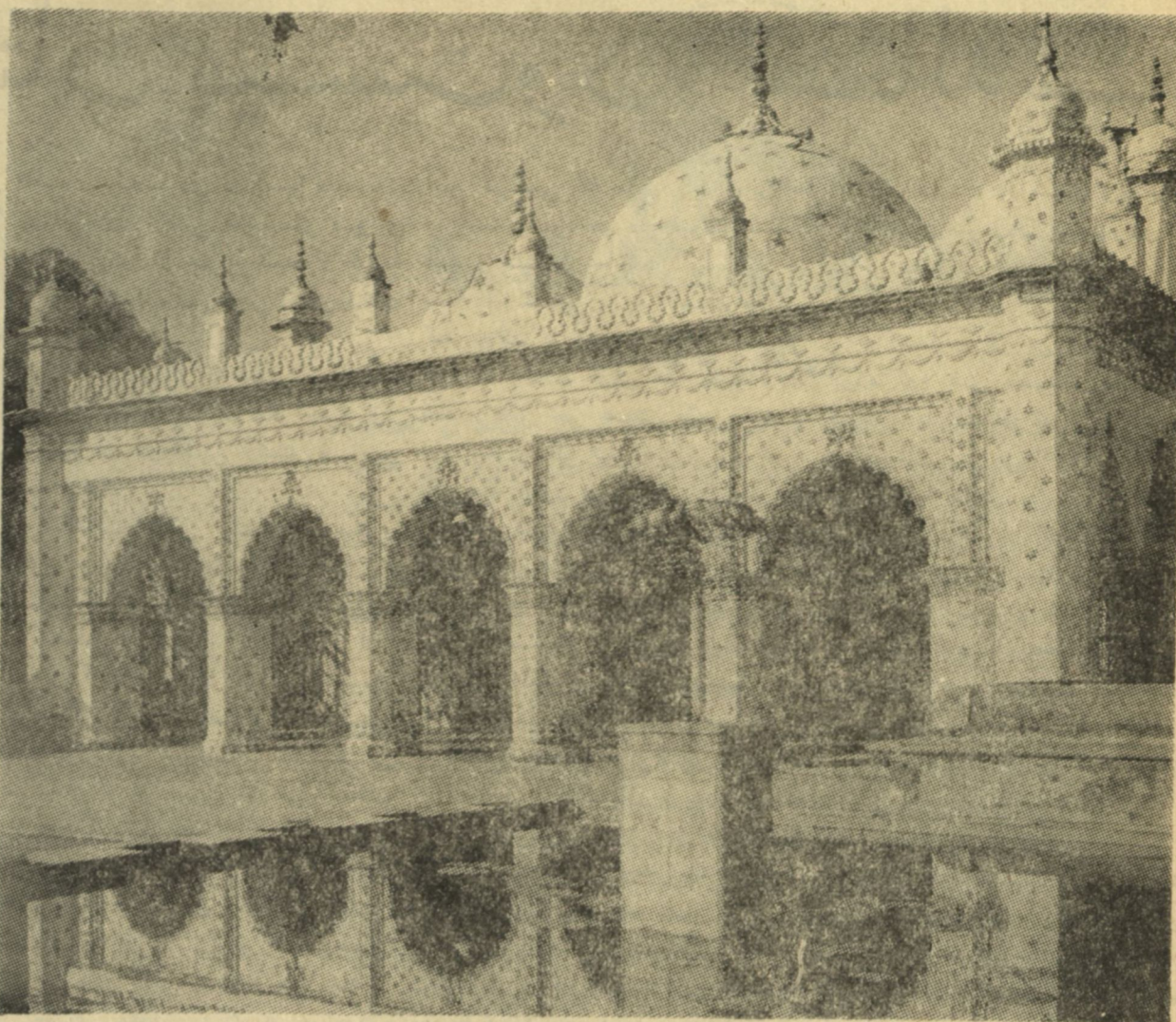
پاکستان آثار زیاد تاریخی و مناظر زیبای طبیعی دارد

پاکستان سر زمین زیبائی و در ساحت و سیم این منطقه مشهور زمانی بود در اینجا استخراج داشته تنوع است در قسمت آن که بیشتر است. از یک هزار میل از همدیگر جدا میباشند از ناحیه داشتن آثار تاریخی کوه های زیبا و سواحل مرغوب و شهر های تاریخی غنی است. مناطق مشهور باستانی در پاکستان شرقی و غربی و جود دارد شکار های بزرگ، ماهیگیری از اعماق کوهنوردی و قدم زدن در مناطق زیبا و جود دارد. پاکستان شرقی: در آن که مرکز پاکستان شرقی در ۱۶۰۸ تأسیس گردیده و مرکز و ایسرایان مغول در بنگال بود. این شهر ۲۸ میل مربع رقبه داشته و نفوس آن بیشتر از نیم میلیون میباشد. در آن که مسلمانان در جهان شهرت داشت و این شهر و بخته آن خریداران زیاد داشت. قلعه لال باغ مقبره میباشند که ۷۵ میل طول آن است. بی بی باری، پاراکترا، حسینی و مسجد ستاره، مسجد سائیکه آباد و معبد و اسواری از جمله آثار تاریخی در آن میباشد. عمادات مهم و عصری آن شامل گرزها، محکمه عالی، مقر حکومت، انستیتوت زراعت، سکر تربیت مرکز، کتابخانه عامه و انستیتوت آرت حکومتی میباشد.

اسلحه زمان مغول، زیورات، سکه های قدیمی، نسخ قلمی، آثار هنری و رسم ها و آثار حکاکی در موزیم در آن وجود دارد. باغ بالدا نسبت به کلکسیون نباتات خود شهرت دارد. **چیتا گانگ** شهر زیبای بندری است که در ناحیه شرقی مملکت واقع گردیده و سالانه بیشتر از دو میلیون تن مال اژدان حمل و نقل میگردد. این شهر متصل در بی کارنا فو لی واقع شده و با تپه های سرسبز، دریاها و وادیهای خرم محاط گردیده مسجد جو ما اندر کیلا مسجد قدیم مبارک و مقبره سلطان با یزد بسطامی از جمله آثار مهمی میباشد که در این شهر وجود دارد. **کیتای** با اگمال پر و ژه بسرق آبی در قریه کارنا فو لی که ۳۵ میل از شهر چیتا گانگ واقع شده اهمیت عظیمی به کیتای داده شده. بزرگترین بحیره که انسان در نیم قاره هند ساخته و دارای یک رقبه ۲۶۵ میل مربع میباشد و جود دارد برای تو ر یستها بهترین وسایل قایق رانی فراهم شده. ماهیگیری آن تا دریا های کاسالانگ و مایینی و شکار مرغ جنگلی و پلنگ میرسد. شکار مرغ جنگلی و پلنگ

پاکستان شرقی: در آن که مرکز پاکستان شرقی در ۱۶۰۸ تأسیس گردیده و مرکز و ایسرایان مغول در بنگال بود. این شهر ۲۸ میل مربع رقبه داشته و نفوس آن بیشتر از نیم میلیون میباشد. در آن که مسلمانان در جهان شهرت داشت و این شهر و بخته آن خریداران زیاد داشت. قلعه لال باغ مقبره میباشند که ۷۵ میل طول آن است. بی بی باری، پاراکترا، حسینی و مسجد ستاره، مسجد سائیکه آباد و معبد و اسواری از جمله آثار تاریخی در آن میباشد. عمادات مهم و عصری آن شامل گرزها، محکمه عالی، مقر حکومت، انستیتوت زراعت، سکر تربیت مرکز، کتابخانه عامه و انستیتوت آرت حکومتی میباشد. **سوند ر بانز** سوند ر بانز یا جنگلهای ضخیم و سرسبز که در جهان شهرت دارد در منطقه کولنا واقع گردیده. انواع حیوانات از قبیل پلنگ، مار های کچه، آهو های خالدار و تمساح در آن وجود دارد. تو سط ریل و یا کشتی میتوان به این منطقه سفر کرد. **سمبلت** مهم ترین منطقه زرع چای در پاکستان شرقی میباشد بیش از صد هکتار زرع چای که یک ساحت ۷۸۰۰۰ ایکر را احتوا میکند در این منطقه وجود دارد. نازنج نیز در اینجا میروید. شکار های بزرگ و شکار مرغابی در جنگلات نزدیک آن تفریح خوبی است. **میناماتی** حفريات اخیر آثار مهم کلتور بودائی را با معبد های مکمل آن سکه ها و ظروف از زیر زمین بیرون نمود. این قصبه پنج میل از کومبلا فاصله دارد. آثار هنری که از معبد سلیمان و پها را بدست آمده آرت قدیم بنگال را در حدود یکمیزارسال قبل تمثيل میکند. **بهادر پور** این قصبه که در ناحیه راجشاهی واقع است دارای زیبا ترین معبد بودائی میباشد و در جنوب هما لیا و قوع دارد معبد مذکور در آسیا قدیم بنگال را در حدود یکمیزارسال قبل تمثيل میکند. **بهادر پور** این قصبه که در ناحیه راجشاهی واقع است دارای زیبا ترین معبد بودائی میباشد و در جنوب هما لیا و قوع دارد معبد مذکور در آسیا قدیم بنگال را در حدود یکمیزارسال قبل تمثيل میکند.

پاکستان غربی: این شهر باستانی چهل میل بطرف شمال کراچی واقع شده و بعضی دانشمندان معتقدند که دایبل قدیم میباشد و جنرال مشهور عرب محمد بن قاسم در سنه ۷۱۱-۷۱۲ بعد از میلاد در همینجا پیاده شد. **تاتا** این شهر در ۱۲۳ مینی شمال کراچی واقع بوده و برای سه قسرن و قتیکه مغول هادرین حوزه حکمرانی داشتند (۱۷۳۹-۱۷۴۵) مرکز شدند بود. تپه مکی در دو میلی شمال غرب تاتا واقع شده و در آن بیشتر از یک میلیون قبر در ساحت شش میل مربع قرار دارد. مقابر مذکور نمونه از مهندسی خوب و سنگهای مرغوب است. شکار مرغابی و بونده در حوالی این شهر مخصوصا در آب استاده کاری خیلی خوب می باشد. **حیدر آباد** حیدر آباد ۱۲۶ میل بطرف شمال کراچی واقع است و در نیمه دو قرن هجده و نیمه اول قرن نوزدهم مرکز سند بود که آثار تاریخی فراوان دارد. **مو هنجو دارو** ۴۲ میل از کراچی و ۸۰ میل از سکر فاصله داشته و یکی از مشهور ترین قسمت های باستانی محسوب میشود. مد نیست ۵۰۰۰ سال قبل اندوس رور کاری در همین سر زمین انکشاف یافت. حمام بزرگ، غله خانه و موزیم سیستم کانالهای زیر زمینی آن نمونه از قدیمترین مد نیست بشیر میباشد. همچنان آثاری از همین مدنیت در هره به نزدیک سا هیوال نیز وجود دارد. **لاهور** پایتخت و مرکز قتی پاکستان غربی میباشد که هشتصد میل بسمت شمال شرقی کراچی واقع شده این شهر قدیمی که با غنای بزرگ و عمادات تاریخی بسیار در نمونه زنده مهندسی هند و مسلمانا میباشد. بطور مثال مسجد بادشاه امپراطور اورنگ زیب، با شالیمار که توسط شاه جهان اعمار گردیده، مقبره جهانگیر و قلعه شاه اکبر که در آن اطلاق بزرگ آئینه قرار دارد از جاهای دیدنی آن باشد. **راولپندی** مرکز پاکستان از لاهور ۷۱ میل فاصله داشته و از این شهر میتوان به شهر های زیبای دیب پاکستان از قبیل مری، تاتیا کالابت آباد و غیره رفت. اسلام آباد پایتخت جدید پاکستان بوده و هفت میل بطرف شمال شرقی را و لپندی واقع شده اگر چه اسلام آباد هنوز هم تعمیر میباشد عمادات دو لندی تکمیل گردیده و وزارت خانه ها آن نقل مکان کرده اند.

مسجد جامع در که شهرک صنعت معماری پاکستان یکی از مناظر تاریخی و توریستیک آن کشور

انکشاف معارف در پاکستان

(بقیه صفحه ۳)

هشتم برای عموم پسران تا ۱۹۸۸ تأسیس گردیده و طی پیشبینی پلان میسر خواهد گردید. برای دختران سوم قرار است ۱۶۰ مکتب دیگر تا این دو مرحله ۱۹۸۰ و ۱۹۸۵ میباشند ۱۹۷۰ تأسیس شود که از آنجمله و در ۵۰-۱۹۵۵ شاملان صنوف اول ۸۶ آن در پاکستان شرقی خواهد بود. فارغان صنوف هشتم در این مکتب شامل میشوند. ۴۰۰۰ شاگرد ۱۹۶۷-۱۹۶۶ در سی مکتب تجارتي تحصیل میکردند. دکتر و جراح جدید فارغ التحصیل ۱۳ تان این مکاتب در پاکستان شرقی میشوند. پاکستان فعلا ۱۸۰۰۰ بود. طبق پلان مسوم ۳۲ مکتب دکتر جراح دارد. دوازده فاکولته تجارتي جدید تا سال ۱۹۷۰ در طب پاکستان به استثنای یکی یادو پاکستان تأسیس خواهد گردید. با شفاخانه ها را بطه دارد و به این بین ده سال (۱۹۵۷-۶۷) تعداد تربیت محصلین تعیینات عملی محصلین مکاتب عالی از ۱۰۰۰۰ به خود را در اینجا فراهم میکنند.

فابریکه نساجی و ابریشم باقی احمد

پل چرخي کابل تولید کننده پارچه های نفیس به نرخ رقابتی محصولات فابریکه نساجی و ابریشم باقی احمد را فروش نکنید.

هوتل جهیل ، کابل

برای شما بهترین جای رهايش، غذا های خیلی لذیذ و دیگر تسهیلات را به نرخ خیلی مناسب تهیه میکنند.

درهوتل جهیل

شما احساس میکنید

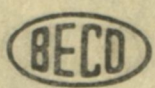
که در خانه خود هستید

فابریکه آهن جامه صنعتی

برای شما بهترین فولاد تعمیراتی، آهن ریختگی و پرژه جات ماشین آلات را تقدیم میکنند.

ما در هنگام ضرورت تان به فولاد و آهن ریختگی بخاطر داشته باشید. فابریکه آهن جامه صنعتی

این فابریکه مطابق به قانون سرمایه گذاری تأسیس گردیده است.

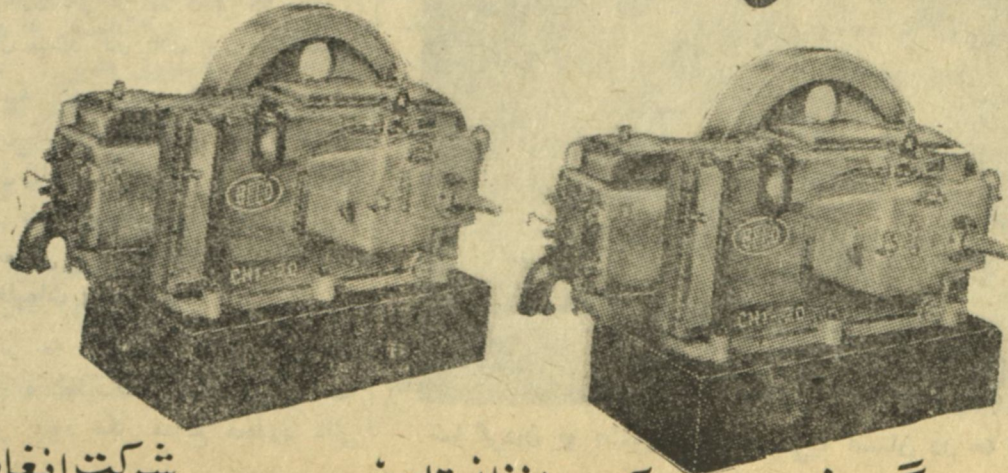
بیکو علامت کار عالی، قابلیت اعتماد و ضامن صنوعات استاندارد است

دی بتال انجینیرنگ کمپنی پاکستان لمیتد- دی مال، لاهور

لطفاً: ماشین های کم خرج و کم سرعت بیکو بخیرید

زیرا با خرید آل

شما و مملکت شما هر دو منتفع می شود

سولیت- دیزل انجین

نمایندگی ماشین های بیکو در افغانستان

شرکت افغان بین المللی تجارتی نمایندگی چهار راه صادرات کابل افغانستان

نویسنده و مشاور اورنگر

داستان جهان گردی مارکو پولو

مترجم غلام احمد پوپل

گفتم ما در جان من و ییزی خواهم چگو نه به دین عیسوی خوا هه آمد؟
ند اما در عالم صلح و سلم برقرار گفتم ما در جان کو بلای خان
و احد شد یعنی در صو رتیکه چنگیز نیست چوی شخص عاقل و
و بلای خان به دین مسیحی بیا ید عادل بوده مشاورین چینائی دارد که
سنا نان را مغلوب کند و تمام ممالک ایشان اشخاص خیلی عالم میباشند
و یا متعلق به او باشد در انصورت و به لباسهای ابر یشمین زرد ملبس
عالم صلح و آرا مش بر قرار اند .

قسمت هفتم
بجوش آمده !
بعد ازان تاریخ ما درم دایم گریه
میکرد و غمگین بود. درین غمها
چیزی که او را تا اندازه مطمین
میساخت این بود که از مکتوب
کو بلای خان که برای پاپ تحریر
کرده بود خبر داشت و چون انتخاب
پاپ هنوز هم به تعویق افتاده بو د
حالانکه از وقت و رود پدرم تاحال
مقتصدی و حیدالله وحید

مقتصدی و حیدالله وحید

معمای هفته

معما در حل کنید و یک سیت جراب اسب نشان جا یزه بگیرید

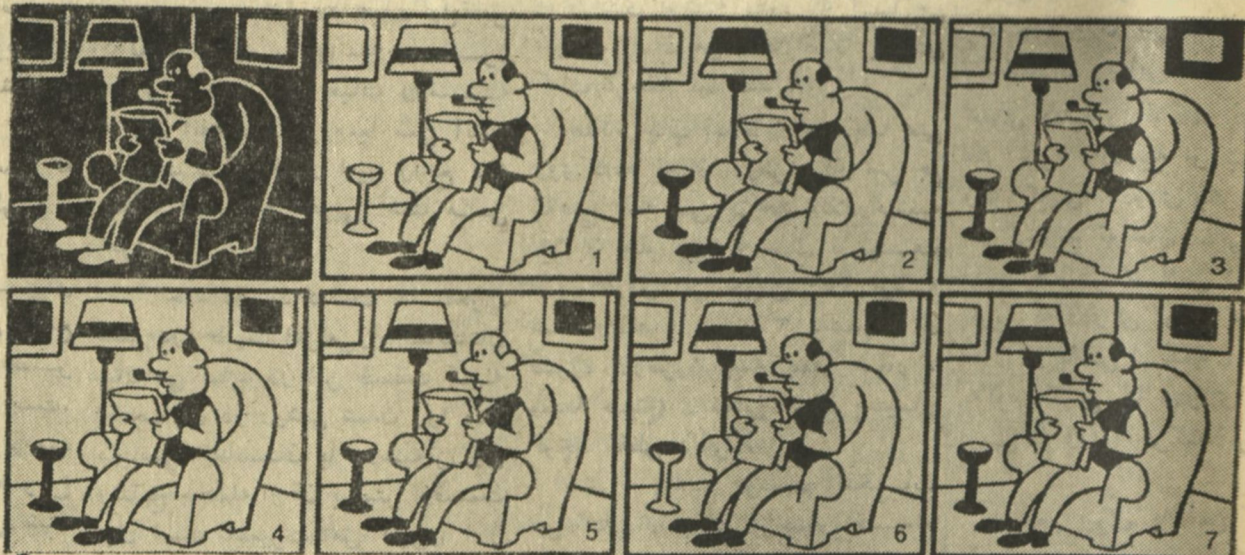
معمای هفته گذشته کاروان را شدند.

عبارت زیر یا دی از خوا تندگان این
روز نامه حل و به اداره مسابقات
عنی ما سیردند. در بین تمام جوابات
رسیده قرعه کشی به عمل آمد که
زائر آن پیغله گل غتی برنده
جایزه شناخته شد. مقتصدی این
ستون از ایشان خوا هشمند است به
دفتر مسابقات ذهنی تشریف بیاورند
و جایزه خود را بگیرند.

به همین ترتیب پیغله سمعه طبعیه
ساعتی نفر دوم و شایلی نیاز محمد
باری از مکتب بیتاب نفر سوم شناخته
عکس سیاه نگا تیف است ؟

پیغله سمعه طبعیه ساعی

قابل توجه

سپین زر شرکت با اطلاع همشهریان
محترم میسرساند که جهت تسهیلات
مشتریان خود ششس ده گاز ه فروش
روغن نباتی سپین زر را در میر و یس
میدان-شهاب الدین میدان-قسمت

دوم جاده نادر پشتون-جمال مینه
جوی شیر جدید آواز نموده تاروغن
طرف ضرورت خود را از مغازه های
مذکور دستیاب نمایند.
۲۲

مکاتیب وارده

(بقیه صفحه ۲)

باس های شیک سو ید تعلیم و یا
فهم مردم آن منطقه را نشان نمیدهد
چه شاید کسانی را سراغ کنیم که
با وجود سو ید زندگی عالی از باغ
علم برگی بر نداشتند و شاید
فهم شان هم زیر صفر باشد پس
نیاید قضاوت فهم و دانائی و یا
تعلیم یا فتگی مردم را به زندگی
مادی شان نسبت داد.

با احترام خیر محمد محتاط از
مستوفیت کابل

یادداشت اداره:

کسیکه پول داشت چانس تعلیمات
عالی برای او لاد او بیشتر میسر است.
شک نیست که افراد نا دار دارای
استعداد طبیعی می باشند اما این
استعداد از سبب نیافتن فرصت
آموزش انکشاف نمی یابد. اگر از
کدام خانواده فقیر کدام نا بغه ظهور
میکند این یک امر استثنائی است .

نساجی عبدالروف مقصودی
بافندگی منسوجات نخی و سندی

ABDUL RAUF MAQSUDI
TEXTILE MILLS KABUL

نساجی مقصودی محصولات جدید خود را تقدیم میدارد :

کتان برنگ ها و جنسیت های مختلف، تکه های را هدار .

هر نوع فرمایش را می پذیرد .

نماینده فروشی: سرای هزارگل دکان عارف و تمام دکانهای تکه

فروشی کابل و ولایت.

اعلان برای شایقین کباب

اگر حقیقتاً شما اقسام کباب عالی را خوش دارید
یک مرتبه به رستوران بهاری ملی سینما تیاتر
تشریف بیاورید و آزمایش کنید .

دعوت های کباب شما نیز بخوشی پذیرفته میشود
اوقات فروش از ساعت ۱۲ بعد از ظهر الی ده شب
فراوش نکند رستوران بهاری ملی سینما تیاتر
مقابل وزارت داخله

آریانا فلز

سازنده بهترین اجناس

فلزی. مراکز فروش افغان

مارکیت و بریکوت.

تلفون ۲۷۳۳

۲۲۱۶۰

حراج بزرگ

حراج بزرگ فروشگاه احمدیان

واقع زر غونه میدان در چارراهی

طره باز سراز روز ۱۸-اسد شروع

و تا ۲-سنبله دوام می کند.

فروشگاه حلول جشن ملی رابه

همشهریان تبریک میگوید

آگاهی

همه روزه در ملی سینما تیاتر عالی ترین فلم تازه وارد ایرانی بنام
ستاره هفت آسمان به اشتراک فروزان، همایون، منوچهر و توفیق،
گو گوش و شهبانمایش دردمیشود. تماشا این فلم جذاب و عالی را
در ملی سینما تیاتر مقابل وزارت داخله فراوش نفرمائید .
اوقات نمایش ساعت ۷، ۴، ۲ و ۹ شب.

یکسال سپری شده بود به این قرار
یکانه امید واری او این بود که مجمع
کار دنیا لها تا به عمر انتخاب پاپ
موفقه نخواهند کرد .

پدرم هر روز متفکر تر میشد و
اکثر نزد کاکایم رفته با او مصلحت
میکرد. یک بار شنیدم که میگفت
کو بلای خان گمان خوا هد کرد که
ما اشخاص بی و فائی بودیم چه
تا هنوز هیچ احوالی از ما حاصل
نکرده است» چه سالیان در ازی
شده بود که ایشان در باره ترک گفته
بودند .

کاکایم برایش گفت به کو بلای
بلی جنگهای صلیب اضافه از یک
جنگ بود دو کن داندو لولی درانجا
بنده ما ند. مدفن او را در قسطنطنیه
خواهی دید .

سوال کردم کدام وقت و قسطنطنیه
خواهیم رسید ؟

پدرم جواب داد نمیدانم که اول به
قسطنطنیه سفر کنم یا به جا فیه
جواب تو فیصله کن است هر دو مهم
میباشند. در قسطنطنیه کار و بار
تجارتی ما ست و به بیت المقدس
به سبب خوا هش خان (خا قان)
خوا هم رفت. چون نتوانستیم علمای
مورد نظر او را از ایتالیه پیدا کنیم ازان
سبب میخواهم خواهش دوم او را بجا
آوردم که از چراغ دایمی که در بیت
المقدس بالای مرقد حضرت عیسی
علیه السلام می سوزد برایش قدری
تیل ببرم.

گفتم در اجرای این کار میتوانی
تغافل کنی.
گفت به نظر تو پس به بیت
المقدس بروم. دقیقانه طر فم نگاه
کرد.

جواب دادم پدر جان خیلی
خور سند میشوم که قسطنطنیه را
به بینم و همچنان قبر دو کن را که
او هم از وینیز و هم و طن ما بود
ز یارت کنم معبد اقیانوس و در برابر زیارت
مقدس مسیح چه اهمیت دارد.

پدرم گفت خوب همین فیصله شد
که به بیت المقدس میرویم.

من آنجا را در نقشه از علامه
صلیب شناختم و رسم درختان
خرما به ساحل بحر به معنی جافه
بندر آزاد بود.

چون آنجا در اخیر بحر واقع بود
یک سوال کردم که چگو نه به آنجا
خوا هم رفت.

پدرم گفت بین دو هدف ما یک
جزیره را در بحر پیدا کن که ملا در
میان بحر باشد .

اوه فهمیدم کاکاندا است که یک
جزیره سنگی در بحر میباشند .
پدرم مرا تحسین کرده گفت
درست است همان کاکاندا است خدا
سفر ما را بخیر بپایان رساند.

یک واقعه قابل جلومیری

پولو ها خوش نداشتند که من
زیاد با عمه کشتی حرف بزنم
چه ایشان معتقد بودند که از آنها
چیز خوبی یاد نخوا هم گرفت.

بنا بران با ملاح خود را مشغول
میکردم و نام او پیرو رو سو بود .
در بین پیشانی وی یک داغ زخم
وجود داشت که آن را یک شخص
از جینوا حین جنگ با او در جزیره
کاکاندا وارد کرده بود چه این ملاح
اضافه از دوازده بار به آنجا
این داستان دلچسپ ادامه دارد

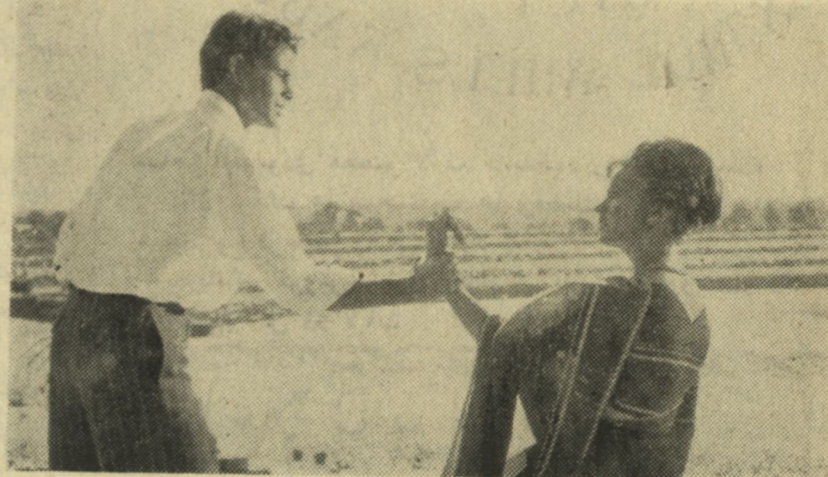

باشتراک : هودست بوخو لس، جوز فیر، دیان بیکر، را برت مول.

رنک آمیزی: لوکس-سینماسکوب
محل نمایش: سینما آریانا

۹ ساعت به راما

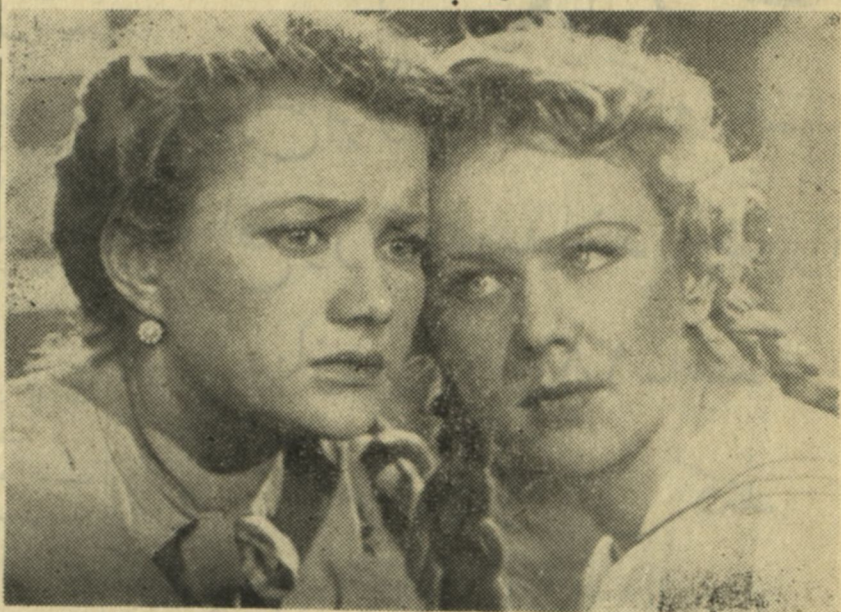
سال ۱۹۴۸ برای مردم سرزمین پهناور هند، سال خونین و آلم انگیزی بوده است. درین سال بود که مرد نیک اندیش و نیکو نظری بنام «مهنداس کر مچند گاندھی» پس از ۷۸ سال زندگی مشقتبار توسط جوان نیمه دیوانه ای بنام «ناتورام» بقتل رسید.

گاندھی که بین ملیو نهادهای خواه و پیروانش به مهاتما «یعنی روح بزرگ» معروف بود، با فلسفه عالمی انسانی «عدم تشدد» طبقات و مذاهب مختلف هند بزرگ را متحد می ساخت و مو فقیهت نهایی خود را در یک حقیقت پنهانی می جست، حقیقت مطلق که بقیه آن هاستند و کوچک عاجز از ادراک آن هستند، جز آنکه با ایمان کامل متوسل شد، فهم آن به فهم بشر عادی مشکل خواهد بود.

گاندھی همیشه شعار می داد: اسلحه را دور بریزید و با تجهیزات معنوی، یعنی سلامت روح و پاکیزگی طنیت و علائق انسانی آزادی خود را بدست آورید. اتحاد هندو مسلم از آرزوهای نهایی او بود و بجرم همین رهنمایی های مفید و به جرم تبلیغات (عدم همکاری) این قتل فجیع تاثیر داشته است، با رها بسند ان انگلیسها افتاد، ولی از مجاهدات خویش گاندهی در وجود مردیکه با وی بی شباهت نیست، از شپکارهای این فلم بحساب میرود.

رژیسور سعی کرده است، طرز زندگی و عنعنات ملی هند را در لای صحنه ها و در چشم اندازهای متعدد، نمایان سازد و باین ترتیب عوامل و اسبابی را که در وقوع این قتل فجیع تاثیر داشته است، نمایش میدهد.

ستاره بالدار

هدف تهیه کنندگان فلمی اتحاد شوروی تنها ایجاد سرگرمی و مساعدت تفریحی به بینندگان نیست، بلکه در هر یک از آثار خویش سعی می کنند دو جنبه بس مفید برای خودشان را آمیزند: هنر سینما تو گرافی بسا زنده: نخست شعارها، تبلیغات و تلقینات غیر مستقیم حزبی که در عین حال متضمن پیشرفت های مادی و ارتقای سوبه حیاتی و ذهنی مردم است و «دوم» رهنمایی جوانان بشکل مشقت.

«بوکره یف» جوان متهوری است که با «کولیا» صمیمیت دارد و هر دو تحصیلات نهایی شان را در رشته پرواز هواپی تعقیب میکنند. درضمن اینگونه فعالیت های هواپیمایی، صحنه های عشقی نیز گنجا نیلده شده است بدین معنی که «بوکره یف» عاشق خواهر «کولیا» می شود و باین ترتیب جنبه تفریحی فلم را گرم می کنند.

تکنیک فلمبرداری خیلی دلچسپ است، مخصوصا مناظر غروب و توفان شدید و صحنه های ما میگیری ما هرانه تنظیم شده است.

سفارت روسیه تزاری بدربار امیر شیر علی خان

شباغلی بر بنیا

پذیرائی هیات سیاسی مفید و قابل استفاده است ضمنا خواسته است مطالبی در باره جغرافیای تاریخی بعضی از جاها (چون اراضی رود آمو) و شهرهای افغانستان مانند بامیان و بلخ در یاد داشت های وی باشد. این نوشته ها با آنکه عمیق نیست از نظر معلومات عمومی خالی از فایده نمی باشد. در فصل هشتم کتاب که ورود هیات را بکابل بیان می نماید، خواننده با طرز مذاکرات سیاسی حیات تزاری آنوقت و فکر سیاسی آنها و بصیرت و کنجکاری امیر راجع به ممالک همسایه بخوبی آشنا می شود.

جلد دوم یاد داشت ها، احوال سفر دوم طبیب اعزامی را با افغانستان بیان می نماید در این قسمت که اهمیت آن در روشن شدن روابط نظامی افغانستان با روسیه تزاری و نتایج حاصله از آن بیشتر از قسمت اول است بصیرت کامل امیر را از وضع کشور خودش و اوضاع جهان می بینیم (رجوع شود به صفحه ۴۳ و ۴۲ کتاب).

قسمت های آخر کتاب از روز های آخر زندگی امیر، وفات و شرح حال مختصر وی با شمه از افغانستان بعد از مرگ امیر بحث می نماید. در قسمت شرح حال امیر مخصوصا نظر مولف در شخصیت این مرد

هر وقت صحبت از امیر شیر علی خان و روزگار سلطنت او ۱۲۷۶ - ۱۸۶۳ - ۱۸۷۹ در افغانستان به میان بیاید یاد مراد را در می مدبر و روزگار مترقی و در عین حال پراشمویی می افیم که در زمان او نصیب افغانستان بود، افغانستان مثلا در آنوقت انجمنی از شیوخ برای دادن مشوره در اداره مملکت به امیر داشت. امیر در حل مسائل مالی توفیق زیادی یافته بود (رجوع شود به صفحه ۴۱ از جلد دوم همین کتاب) اصلاحاتی در مالیات اراضی بعمل آمده، ریفرم هائی در تشکیلات عسکری مملکت عملی گردیده بود. ترجمه کتب علمی از زبان انگلیسی به پشتو آغاز شد. افغانستان اسلحه و وسایل حربی ساخت سیستم پستی منظم گردید. جریده بنام شمس النهار نشر می شد. جای تا سف است که این مرد منور توانست پروگرام های اصلاحی خویش را بنا بر مشکلات داخلی و مداخله عناصر خارجی عملی سازد.

مطالعه و تحقیق در احوال امیر و زمان سلطنت وی بنا بر آن برای مردم ما و مخصوصا کسانی که به تاریخ سروکار دارند از دلچسپترین موضوعات تاریخ معاصر کشور است کتب و آثاری که در این موضوع نوشته شده است متاسفانه بزبانهای پشتو و دری از شمار انگشتان تجاوز نمی کند و نوشته های خارجی (خاصه بزبان انگلیسی که بنده از آن اطلاع دارم) خالی از غرض نیست.

در ماخذ تاریخ یاد داشت های سیاحان برای روشن ساختن وضع اجتماعی و حیاتی سیاسی عصر معینی دارای ارزش خاصی است. خاصه آنکه نویسنده آن یاد داشت مرد با معلوماتی بوده در موضوع مورد بحث خود بصیرت کافی داشته این نوشته ها همیشه مورد توجه پژوهندگان تاریخ بوده و در موضوعات مربوط از آن استفاده قابل توجه بعمل آمده.

یکی ازین یادداشت ها کتا بیست که ترجمه آن در این اواخر با قطع دزیری کاغذ سویدنی و صحافت مرغوب بنام (سفارت روسیه تزاری بدربار امیر شیر علی خان) در مطبعه دولتی به چاپ رسیده و انتشار یافت این رساله مشتمل است بر یک مقدمه بقلم ارجمند سید قاسم ربینتیا (که خود در تاریخ قرن نوزده افغانستان مرد با صلاحیتی است و پیشگفتاری بقلم مترجم کتاب و ترجمه متن اصلی.

کتاب اصلا بصورت یاد داشت بقلم یا ورسکی هیات اعزامی روسیه تزاری به دربار امیر شیر علی خان بزبان روسی تألیف شده بود و پس از ادراک ارزش آن بقلم دکتسر پتیری پوهنوال جغرافیه و بشناسی در پوهنتون برن (سوئیس) بزبان آلمانی در آورده شده و استاد گرامی عبدا لغفور برشنا آنرا بزبان دری ترجمه نموده.

این کتاب مشتمل است بر دو قسمت (یا دو جلد) جلد اول بایان سفر هیات از تا شکند و سمرقند آغاز میگردد و احوال شهرها و نام های جغرافیائی را که مسیر راه بوده از قبیل سمرقند، بخارا اراضی رود آمو، ترکستان افغانی (ولایات

بزرگ و قضاوت او در روبا بط کشور خودش با شخص امیر و وضع هیات اعزامی روسیه و افغانستان برای خواننده افغانی خیلی قابل توجه است. و اما ترجمه این کتاب: قبل از همه چیز باید اعتراف کرد که مترجم محترم باین کار نه تنها اثری را که در روشن شدن یک قسمت از تاریخ کشور مادر دوره معینی دارای ارزش خاصی است از اتلاف نجات داده (رجوع شود به صفحه ۲ کتاب) بلکه آنرا بزبان روان دری در دسترس استفاده ساز گردان و متتبعین تاریخ گذشته است و باین وسیله خدمت گرانمایائی به معارف و تاریخ کشور خویش نموده.

شباغلی برشنا پیشگفتار خیلی مختصر اما جامع و مفید برین ترجمه مرقوم نموده و با توضیح و قاضی مهم اروپا در نصف اخیر قرن نوزدهم را برای مطالعه کتاب آماده ساخته بنظر این بنده در نگارش تاریخ یا مطالب تاریخی (چه تالیف باشد چه ترجمه) عبارت خوب حتی است و مترجم محترم کتاب در سفارت روسیه تزاری بدر بار امیر شیر علی خان بخوبی از عمده این کار برآمده کتاب را به عبارت روان دری نوشته بطوریکه گاهی خواننده گمان می کند اصلا یسین کتاب ترجمه نباشد.

هنگام چاپ اغلاط کوچک طباعتی روی داده که از ارزش و کار مترجم به هیچ وجه نمی کاهد مثلاً در حاشیه ۶۹ از جلد اول که سال تألیف صورت لارض ابن حوقل ۲۵۰ نوشته شده و ظاهراً باید ۳۶۷ باشد) رک صورت الارض ترجمه جعفر شعار، مقدمه صبیح) و بعضی اغلاط بسیار کوچک لفظی دیگر.

بنده با اعتنات فرصت انتخاب این کتاب را برای ترجمه اقدام بزرگ علمی می دانم و به مترجم محترم در توفیقی که درین ترجمه یافته اند تبریک عرض می کنم و مطالعه آنرا برای محصلان تاریخ و علاقمندان تاریخ معاصر افغانستان مفید دانسته و برای کسانیکه تحقیق تاریخ نیمه دوم قرن نوزدهم افغانستان مخصوصا دوره امیر شیر علی خان هستند، حتمی می شمارم.

(بقیه صفحه اول)

د استعمار

بی د آسیا دی گو پ پستو نس ته را رسید نی دی داتناونه غزو لی. چا یتنگ کړی. او قوت دی چه ددغی خیمی می و بستلو ته نه پیر دی. نری پو چه ددغی خیمی نه لاندی شری هیوا دو نه دیو کا منو پل خ لری چه خو قو تو نه بی په کور خارنه کوی او ددغو هیوادو نه به جیلو نو کبسی همیشه تی ساتی که چری دا دمشر لاله نقطه به منخ کبسی نو یو نیم جنوبی افریقا او رویشیا اوختی نور واره غا صبان پ دملگرو ملتو نو دجهانی قدر مقابل کبسی ودریری یا به بل دغه ماشی به خرنگ ددی غره دغره ووهی خو غم دادی چه دولی. با زو بل چا یتنگ کړی او دی او رته نور خلک پکی کته دغه حتی هیخ کله اسمان پینو نشی یتنگولی. زمو نری خبره باو ر دی چه دغه جها نی که دشخصی اغراضونه دلر دپاره خان مجرد کړی دسترگو اشارت به پول یاغی قو تو نه ته سم کړی او دمحکومی غا وظم بو تی به ددنیا دمنخ نه کاندی خو دماشو پی سر به د کبسی ورک دی چه غل مو وایی او مل موایی خدایه مونر به د باندی هم یو هیرو چه داسه حامیان یا به بل عبارت ددغه ملگری به تشو خبرو کوشش چه خاتونه ظا هر صالح دیش خدمتگاران ویتایی او خپلی خبری ددنیا و لو نه پهی کا مگر خبره داده چه او بنان به وهل کبیری. دوی به هرخوا مگر دتاریخ نه خان نشی پیر دنیا به سترگو لاس اینیو د تاریخ به ددوی قول حقایق ته را او یاسی او هغه آینه بو به کومه کبسی چه ددوی اصل او بیتی له ورايه خرگند پری

دشلمی پیری. په لمن کبسی ولیدل چه پیر لو ت شوی خ دتیارونه را ووتل او به پیر قو تو نو باندی به ریا ورخ و او بیتی مظلومه دنیا ن سب وخت انتظار یاسی چه دحق او بیرغ به پول جهان و ری او مبار زینو دمسلسل جهاد له مرئی او غیر مرئی استعمار کبسی خاتمه او موهی.

داده شد به فیر ما شین دار کردند. بعد قشون اتحاد هنگا میکه چینائی ۶۰ یا ۷۰ شانرا داخل صحنه ساز خند پر دا ختند. تاس گفته است این جم قیلا سنجیده شده بود. دیر تعداد عساکر چین در حال گذار دیده میشد. در وا شنکتن نطق وازار امریکا ضمن تبصره بر تص سر حدی بین چین و اتحاد گفته است که امریکا سعی ورزید از هیچطرف جا نبد هدف امریکا اینست تا رو با چین و اتحاد شو روی بخشد.

بکعداد سر باز بقتل رسیده و دو عسکر چینائی را اسیر گرفته است. در خبری که از طرف مقامات شو روی نشر گردیده توضیح نشده است که سر بازان کشته مر بو ط به کدام طرف میباشند. چین در یادداشت احتجاجیه خود از طرف محافلین سر حدی اتحاد اینکه دو کیلو متر داخل منطقه چین گردیدند بالای محافلین سر حدی چین که مصروف گز مه عادی بودند فیر نموده چند تن آنها را هلاک یا زخمی نمودند. «محافلین سر حدی دفاع از خود به جنگ پرداختند و لی قشون اتحاد شو روی حلقه محاصره زابر آنها تنگ تر نمودند. یادداشت چین حاکیست که اتحاد ابتدا با وجود اخطار هائی که آنها

مطبعه دولتی

تصادم شدید قوای چین...